

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI (UE) 2017/1959

z dnia 18 lipca 2017 r.

w sprawie pomocy państwa SA.34720 – 2015/C (ex 2015/N), wdrożonej przez Danię na rzecz restrukturyzacji Vestjysk Bank

(notyfikowana jako dokument nr C(2017) 4990)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) Na początku 2012 r. Dania podjęła dialog z Komisją, aby omówić problemy, z jakimi zmagają się wówczas Vestjysk Bank A/S („Vestjysk Bank” lub „bank”).
- (2) W dniu 25 kwietnia 2012 r. Komisja przyjęła decyzję w sprawie SA.34423 („decyzja w sprawie ratowania”) ⁽²⁾, w której stwierdziła, że trzy środki na rzecz Vestjysk Bank i Aarhus Lokalbanc (który został przejęty przez Vestjysk Bank w dniu 30 marca 2012 r. w wyniku połączenia) stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu, oraz uznała je za tymczasowo zgodne z rynkiem wewnętrznym ze względu na stabilność finansową. W związku z tym środki zatwierdzono na okres sześciu miesięcy lub – jeżeli Dania przedstawi w ciągu sześciu miesięcy od daty przedmiotowej decyzji szczegółowy plan restrukturyzacji – do momentu, gdy Komisja podejmie ostateczną decyzję w sprawie tego planu restrukturyzacji.
- (3) W dniu 18 kwietnia 2012 r. Dania przedłożyła wstępną wersję planu restrukturyzacji Vestjysk Bank, która zawierała projekt zestawu zobowiązań służący jako punkt wyjściowy do dyskusji związanych z planem restrukturyzacji.
- (4) W okresie od kwietnia 2012 r. do grudnia 2015 r. w trakcie szeregu posiedzeń, telekonferencji i poprzez pisemną korespondencję Komisja i Dania prowadziły dyskusję w sprawie planu restrukturyzacji, który był kilkakrotnie aktualizowany. Od sierpnia 2013 r. do kwietnia 2014 r. Dania podjęła próbę sprzedaży swojego udziału w banku. W rezultacie w tym okresie wstrzymano dyskusje nad planem restrukturyzacji. Próba nie powiodła się ze względu na brak zainteresowanych oferentów.
- (5) Pismem z dnia 4 grudnia 2015 r. Komisja powiadomiła Danię o swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania zgodnie z art. 108 ust. 2 Traktatu dotyczącego wyżej wspomnianego środka pomocy („decyzja o wszczęciu postępowania”).

⁽¹⁾ Dz.U. C 220 z 17.6.2016, s. 23.

⁽²⁾ Decyzja Komisji w sprawie SA.34423 (Dz.U. C 348 z 3.10.2014, s. 2).

- (6) W dniu 7 stycznia 2016 r. Komisja otrzymała od Danii uwagi dotyczące decyzji o wszczęciu postępowania.
- (7) W kwietniu 2016 r. Dania rozpoczęła nowy, bezwarunkowy i przejrzysty proces sprzedaży w celu zbycia swoich udziałów w banku.
- (8) Decyzję o wszczęciu postępowania opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽³⁾ w dniu 17 czerwca 2016 r. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag. Nie otrzymała żadnych uwag od zainteresowanych stron.
- (9) W dniu 23 listopada 2016 r., po tym jak w procesie sprzedaży nie udało się przyciągnąć żadnej oferty kupna banku, Dania poinformowała Komisję, że duński bank Nykredit wyraził zainteresowanie utworzeniem konsorcjum złożonego z inwestorów spoza sektora bankowego, które nabyłoby i dokapitalizowałoby bank. Zdaniem Danii taka transakcja w połączeniu z późniejszymi wysiłkami restrukturyzacyjnymi przywróciłaby długoterminową rentowność banku.
- (10) Od 23 listopada 2016 r. do początku czerwca 2017 r. Komisja i Dania w trakcie szeregu posiedzeń, telekonferencji i poprzez pisemną korespondencję prowadziły dyskusję w sprawie nowego planu restrukturyzacji.
- (11) W dniu 14 czerwca 2017 r. Dania przedłożyła wersję ostateczną nowego planu restrukturyzacji oraz podpisaną z konsorcjum inwestorów prywatnych umowę kupna udziałów banku. Następnie konsorcjum inwestorów złożyło publiczną ofertę przejęcia pozostałych udziałów banku (posiadanych przez podmioty prywatne) z datą zamknięcia przypadającą na dzień 18 lipca 2017 r.
- (12) Pismem z dnia 12 czerwca 2017 r. Dania zgodziła się zrzec się swoich praw wynikających z art. 342 Traktatu w związku z art. 3 rozporządzenia nr 1 ⁽⁴⁾ oraz zgodziła się na przyjęcie i notyfikowanie niniejszej decyzji w języku angielskim.

2. KONTEKST

2.1. Vestjysk Bank obecnie

- (13) Założony w 1874 r. Vestjysk Bank został sklasyfikowany przez Duński Urząd Nadzoru Finansowego („DFSA”) jako instytucja finansowa niemająca znaczenia systemowego i jest on obecnie 15. największym bankiem w Danii, a jego udział w rynku wynosi mniej niż 0,3 %. Na podstawie najnowszych dostępnych danych (z dnia 31 marca 2017 r.) bilans banku wynosi 19,5 mld DKK (2,6 mld EUR), posiada on 14 mld DKK (1,9 mld EUR) depozytów, 12,4 mld DKK (1,7 mld EUR) kredytów ogółem, ma 15 oddziałów i zatrudnia 438 pracowników (ekwiwalent pełnego czasu pracy „EPC”).
- (14) Państwo duńskie jest udziałowcem większościowym banku, kontroluje 81,47 % kapitału zakładowego i praw głosu w Vestjysk Bank. Vestjysk Bank jest notowany na giełdzie kopenhaskiej.
- (15) Model biznesowy banku łączy lokalne udzielanie pożyczek detalicznych z dużą ekspozycją wobec sektora rolnego i nieruchomości komercyjnych. Bank prowadzi działalność głównie w duńskim regionie Jutlandii.

2.2. Środki pomocy tymczasowo zatwierdzone w decyzji w sprawie ratowania

- (16) W 2012 r. Vestjysk Bank otrzymał pomoc państwa, aby połączyć się z Aarhus Lokalbank, innym duńskim bankiem regionalnym, prowadzącym działalność w regionie Jutlandii. Pod koniec 2011 r. bilans odpowiednio Vestjysk Bank wyniósł 29,2 mld DKK (3,9 mld EUR), a Aarhus Lokalbank – 4,4 mld DKK (600 mln EUR).

⁽³⁾ Zob. przypis 1.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Rady nr 1 w sprawie określenia systemu językowego Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (Dz.U. 17 z 6.10.1958, s. 385).

- (17) W 2009 r. zarówno Vestjysk Bank, jak i Aarhus Lokalbank otrzymały pomoc w ramach duńskiego programu dokapitalizowania. Pomoc na rzecz banku przyznano w postaci kapitału hybrydowego w wysokości 1 438 mln DKK ⁽⁵⁾ i 177,8 mln DKK ⁽⁶⁾ o łącznej wartości 1 615,8 mln DKK (około 216 mln EUR) i odpowiadającego 6,2 % aktywów ważonych ryzykiem (RWA). W rezultacie państwo duńskie już przed połączeniem było głównym udziałowcem w obu bankach (miało udział w wysokości 53,1 % w Vestjysk Bank i 45,2 % w Aarhus Lokalbank) ⁽⁷⁾.
- (18) W dniu 28 lutego 2012 r. Dania poinformowała Komisję, że Vestjysk Bank i Aarhus Lokalbank planują połączenie, ponieważ każdy z nich był narażony na narastające ryzyko stania się bankiem znajdującym się w trudnej sytuacji. Połączenie dwóch banków miało na celu sprostanie wyzwaniom finansowym banków poprzez stworzenie jednego wstępującego w ich prawa podmiotu, Vestjysk Bank, oraz wzmocnienie jego pozycji jako banku regionalnego.
- (19) W celu dokonania połączenia Dania notyfikowała Komisji następujące środki dotyczące Vestjysk Bank:
- środek 1 – dokonanie podwyższenia kapitału banku o zysku netto o wartości od 250 mln DKK do 300 mln DKK,
 - środek 2 – pozyskanie nowego podporządkowanego kapitału pożyczkowego w kwocie głównej wynoszącej 200 mln DKK,
 - środek 3 – sprzedaż na rzecz duńskiego banku centralnego mniejszościowych udziałów o wartości 175 mln DKK (23 mln EUR), jakie bank posiadał w duńskiej instytucji kredytowej zajmującej się kredytami hipotecznymi,
 - środek 4 – indywidualne gwarancje państwowe na nowe obligacje maksymalnie do kwoty 8,6 mld DKK (1 154 mln EUR).
- (20) W dniu 25 kwietnia 2012 r. Komisja tymczasowo zatwierdziła środki 1, 3 i 4, uznając je za pomoc na ratowanie, na okres sześciu miesięcy lub – jeżeli Dania przedstawi w ciągu sześciu miesięcy od daty przedmiotowej decyzji szczegółowy plan restrukturyzacji – do momentu, gdy Komisja podejmie ostateczną decyzję w sprawie tego planu restrukturyzacji. Środek 2 został w całości sfinansowany przez inwestorów prywatnych i w rezultacie uznano, że nie stanowi pomocy państwa.
- (21) W dniu 28 czerwca 2012 r. Vestjysk Bank otrzymał od duńskiego przedsiębiorstwa stabilności finansowej ⁽⁸⁾ ostateczne prawnie wiążące zobowiązanie względem środka 4, w ramach którego ograniczono indywidualne gwarancje państwowe na zobowiązania do 6,8 mld DKK (914 mln EUR).
- (22) Przychody brutto z tytułu środka 1 wyniosły 318,7 mln DKK (przychody netto osiągnęły wartość 300 mln DKK), a udziałowi państwa odpowiadała kwota 166 mln DKK (22 mln EUR). Środek 3 wywołał efekt ulgi w kapitale w wysokości 0,60 %, obniżając aktywa ważne ryzykiem banku.
- (23) Ostateczna kwota wsparcia wynikającego z wdrożenia tych trzech środków, które opisano w decyzji w sprawie ratowania, wyniosła 7 293,7 mln DKK (979 mln EUR).

2.3. Brak solidnego planu restrukturyzacji i decyzja o wszczęciu postępowania

- (24) W dniu 18 kwietnia 2012 r. Dania przedłożyła wstępną wersję planu samodzielnej restrukturyzacji Vestjysk Bank, która zawierała projekt podstawowych ustaleń dotyczących możliwych zobowiązań. Po jego przedłożeniu doszło do licznych aktualizacji i zmian, mających na celu zapewnienie dodatkowych działań służących przywróceniu długoterminowej rentowności banku, ponieważ w ramach ostatniego planu nie udało się osiągnąć planowanej rentowności.

⁽⁵⁾ W 2012 r. 287,6 mln DKK (39 mln EUR) wraz z odsetkami naliczonymi wynoszącymi 8,7 mln DKK (1,2 mln EUR) przekształcono w udziały.

⁽⁶⁾ W 2012 r. 142,2 mln DKK (19 mln EUR) wraz z odsetkami naliczonymi wynoszącymi 5 mln DKK (0,7 mln EUR) przekształcono w udziały.

⁽⁷⁾ Po dokapitalizowaniu dokonanych w 2009 r. w ramach programu dokapitalizowania i przekształceniu zastrzyku kapitałowego w kapitał zakładowy w dniu 20 lutego 2012 r. Vestjysk Bank pozyskał państwowy hybrydowy kapitał podstawowy z pierwotną kwotą główną wynoszącą 1,44 mld DKK (194 mln EUR), z czego 287,6 mln DKK (39 mln EUR) wraz z odsetkami naliczonymi wynoszącymi około 8,7 mln DKK (1,2 mln EUR) przekształcono w udziały w Vestjysk Bank. W latach 2009–2011 Vestjysk Bank wypłacał państwu duńskiemu kupony o łącznej wartości 312,8 mln DKK (42 mln EUR). Stopy procentowe kuponów ustalono na 9,69 % i 10,19 % rocznie, w zależności od tego, czy zawierały opłatę za opcję zamiany. Aarhus Lokalbank pozyskał państwowy hybrydowy kapitał podstawowy z pierwotną kwotą główną wynoszącą 177,8 mln DKK (24 mln EUR), z czego 142,2 mln DKK (19 mln EUR) wraz z odsetkami naliczonymi o wartości 5 mln DKK (0,7 mln EUR) przekształcono następnie w udziały w Aarhus Lokalbank. W latach 2009–2011 Aarhus Lokalbank wypłacał państwu duńskiemu kupony o łącznej wartości 25,9 mln (3,5 mln EUR). Stopy procentowe kuponów ustalono na 10,92 % i 11,42 % rocznie, w zależności od tego, czy zawierały opłatę za opcję zamiany.

⁽⁸⁾ Podmiot będący własnością państwa utworzony w celu zajęcia się środkami pomocy państwa, które wdrożono w Danii w związku z kryzysem finansowym.

- (25) W sierpniu 2013 r. Dania poinformowała Komisję o planach sprzedaży Vestjysk Bank i w związku z tym dyskusje nad samodzielną restrukturyzacją banku zostały zawieszono.
- (26) W kwietniu 2014 r. Dania poinformowała Komisję o odstąpieniu od sprzedaży banku, ponieważ żaden potencjalny nabywca nie złożył oferty. W związku z tym wznowiono dyskusje nad samodzielną restrukturyzacją banku. W toku tych dyskusji nie opracowano jednak ostatecznego i solidnego planu restrukturyzacji, którego realizacja mogłaby zapewnić przywrócenie rentowności i Komisja podjęła decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego zgodnie z art. 108 ust. 2 Traktatu.

2.4. Podstawy wszczęcia postępowania

- (27) W decyzji o wszczęciu postępowania z dnia 4 grudnia 2015 r. Komisja wyraziła wątpliwości co to tego, czy:
- projekt planu restrukturyzacji był odpowiedni do zapewnienia przywrócenia rentowności banku;
 - zakłócenia konkurencji ograniczono do minimum;
 - odpowiednio wdrożono podział obciążeń w przypadku jednej z transakcji odkupu⁽⁹⁾ przeprowadzonej w 2013 r.

3. FORMALNE POSTĘPOWANIE WYJAŚNIAJĄCE

3.1. Odpowiedź Danii na decyzję o wszczęciu postępowania

3.1.1. Istnienie pomocy w przypadku środka 1 i 3

- (28) W odpowiedzi Dania potwierdziła, że zgadza się z tym, iż środek 4 stanowi pomoc państwa, lecz podtrzymała również swoje stanowisko, które przedstawiła w okresie wydania decyzji w sprawie ratowania, kwestionując to, że środki 1 i 3 stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu. Dokładniej rzecz ujmując, Dania złożyła poniższe uwagi.

— Środek 1: Dania uważa, że dokonanie podwyższenia kapitału nie stanowi pomocy państwa, ponieważ doszło do niego w pełni zgodnie z testem prywatnego inwestora i w rezultacie środek ten nie stanowi pomocy państwa.

— Środek 3: Dania twierdzi, że sprzedaż na rzecz duńskiego banku centralnego mniejszościowych udziałów w duńskiej instytucji kredytowej zajmującej się kredytami hipotecznymi nie stanowi pomocy państwa, ponieważ przekazanie nie wiązało się z wykorzystaniem zasobów państwowych, skoro duński bank centralny jest instytucją niezależną, i w żadnym wypadku nie stanowi korzyści dla banku, ponieważ cenę obliczono zgodnie z wcześniej ustaloną metodyką, którą stosuje się do każdego udziałowca.

3.1.2. Rentowność

- (29) Dania argumentuje, że Vestjysk Bank jest rentownym bankiem, choć jeszcze w tym momencie podatnym na zagrożenia. Zdaniem Danii etap restrukturyzacji banku zbliża się ku końcowi i niedługo rozpocznie się etap stabilizacji banku.
- (30) Co więcej, w przedłożonych uwagach Dania twierdzi, że bank ma solidne podstawy do dalszego przynoszenia dochodów bazowych, lecz ze względu na niski bufor wypłacalności, bank jest narażony na zewnętrzne czynniki makroekonomiczne, głównie na czynniki, które wywierają wpływ na sektor rolny z uwagi na dużą ekspozycję wobec tego segmentu.

⁽⁹⁾ Transakcja odkupu, o której mowa, dotyczyła długu podporządkowanego o wartości nominalnej 40 mln NOK (około 5,2 mln EUR). Przedmiotowego odkupu dokonano w dniu 13 czerwca 2013 r. i dokonano go za średnią cenę w wysokości 62 % kwoty głównej, tj. o 2 punkty procentowe wyższą od ceny rynkowej w wysokości 50 % powiększonej o premię w wysokości 10 %. Vestjysk Bank w ten sposób zapłacił posiadaczom podporządkowanych instrumentów dłużnych zbyt dużą kwotę, a nadpłata odpowiadała 2 % kwoty głównej.

3.1.3. Środki mające na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji

- (31) Dania uważa, że bank czynnie dążył do zmniejszenia swojej obecności ekonomicznej, zmniejszając ogólny bilans i wierzycelności brutto oraz koncentrując się na prowadzeniu działalności gospodarczej w regionie bazowym składającym się z części Jutlandii. Co więcej, bank znacznie ograniczył liczbę swoich oddziałów i pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin, a także zmniejszył swoje koszty operacyjne.
- (32) Ponadto od połowy 2012 r. bank przestrzegał szeregu środków behawioralnych i zasad ładu korporacyjnego, które zaproponowała Dania w kontekście projektu planu restrukturyzacji, o którym mowa w motywie 24, w celu ograniczenia zakłóceń konkurencji.
- (33) W związku z tym Dania uważa, że już podjęte kroki są więcej niż wystarczające do ograniczenia zakłócenia konkurencji wytworzonego przez środki pomocy państwa.

3.1.4. Podział obciążenia

- (34) W swoich uwagach Dania twierdzi, że w trakcie procesu restrukturyzacji prawidłowo wdrożono podział obciążenia. Dania otrzymała dyskonto stawki subskrypcji, które zapewniło odpowiednie wynagrodzenie za jej uczestnictwo w podwyższeniu kapitału, a także opartą na ryzyku prowizję gwarancyjną za gwarancję indywidualną, co znacznie przewyższa wymogi określone w komunikacie w sprawie przedłużenia z 2011 r. ⁽¹⁰⁾.
- (35) W odniesieniu do jednego z szeregu procesów zarządzania zobowiązaniami ukończonych od 2012 r., w których za odkup kapitału podporządkowanego zapłacono cenę wyższą od ceny teoretycznie maksymalnej, Dania zauważa, że wielkość takiego zawyżenia ceny na korzyść wierzyciela (a nie banku) wyniosła 2 % kwoty głównej odpowiadającej 800 000 NOK (około 108 000 EUR). W rezultacie bank wypłacił Danii równowartość tej kwoty, tym samym kompensując wszelki nieodpowiedni podział obciążenia, który mogła spowodować ta relatywnie niska kwota. Kwotę wypłacono w całości na początku 2014 r.

3.2. Test warunków skrajnych z 2016 r. i nowy proces sprzedaży

- (36) Na wniosek Komisji w marcu 2016 r. Duński Urząd Nadzoru Finansowego przeprowadził w odniesieniu do banku test warunków skrajnych. Test warunków skrajnych przeprowadzono bez opóźnienia i zgodnie z normami Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego („EUNB”). Stwierdzono, że w warunkach skrajnych może dojść do naruszenia indywidualnych wymogów wypłacalności Vestjysk Bank.
- (37) W maju 2016 r. Dania poinformowała Komisję, że wraz ze swoim doradcą finansowym (SEB) przeprowadza proces mający na celu sprzedaż banku. Początkowo proces miał się zakończyć do końca lata 2016 r., lecz ostateczne potrwał do późnej jesieni 2016 r. (zob. również motyw 52). W trakcie tego procesu wstrzymano dyskusje nad planem restrukturyzacji, ponieważ w treści takiego planu należałoby uwzględnić plany, jakie mógłby mieć potencjalny nabywca banku. W tym kontekście należy zauważyć, że Dania rozważała sprzedaż banku albo innemu bankowi (który prawdopodobnie włączyłby go do swoich własnych operacji) lub inwestorowi finansowemu (który prawdopodobnie utrzymałby go jako samodzielny podmiot). W związku z tym plan restrukturyzacji był również uzależniony od rodzaju nabywcy.

4. NOWY PLAN RESTRUKTURYZACJI – KONSORCJUM INWESTORÓW POWOŁANE W CELU NABYCIA I DOKAPITALIZOWANIA VESTJYSK BANK, KOORDYNOWANE PRZEZ DUŃSKI BANK NYKREDIT

- (38) W dniu 23 listopada 2016 r. Dania poinformowała Komisję, że duński bank Nykredit wyraził zainteresowanie utworzeniem konsorcjum złożonego z inwestorów spoza sektora bankowego, które nabyłoby i dokapitalizowałoby bank.
- (39) Po trwającej od listopada 2016 r. kilkukrotnej wymianie informacji w dniu 29 kwietnia 2017 r. Dania poinformowała Komisję, że bank Nykredit otrzymał od szeregu inwestorów uprawdopodobnione przyszłe zobowiązania wystarczające do wykonania nowego planu restrukturyzacji. W dniu 14 czerwca 2017 r. Dania przedłożyła

⁽¹⁰⁾ Komunikat Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 stycznia 2012 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego („komunikat w sprawie przedłużenia z 2011 r.”), Dz.U. C 356 z 6.12.2011, s. 7.

Komisji nieodwołalne zobowiązanie podpisane przez Danię i konsorcjum inwestorów prywatnych dotyczące sprzedaży udziałów państwa duńskiego w banku Vestjysk, w przypadku braku jakiegokolwiek korzystniejszej oferty, która może zostać złożona przez innego potencjalnego nabywcę przed dniem 18 lipca 2017 r.

- (40) Nowy plan restrukturyzacji został opracowany przez bank Nykredit we współpracy z bankiem Vestjysk i został zaprezentowany Komisji przez Danię („plan Nykredit”). Ma on na celu spełnienie potrzeb kapitałowych i zapewnienie długoterminowej rentowności banku. Główne elementy planu Nykredit są następujące:
- konsorcjum składające się z długoterminowych duńskich inwestorów („konsorcjum”) ⁽¹¹⁾, reprezentowane przez bank Nykredit, które dokona zakupu wszystkich 81,47 % udziałów za cenę 1 DKK za udział lub za kwotę łączną wynoszącą około 123 mln DKK (około 16,5 mln EUR). Pozostali (prywatni) udziałowcy banku również mogą sprzedać konsorcjum swoje udziały za taką samą cenę;
 - konsorcjum gwarantujące sfinalizowanie emisji udziałów, co przyniesie około 745 mln DKK (około 100 mln EUR) nowego kapitału własnego należącego do banku, po przewidzianej cenie subskrypcji wynoszącej 1 DKK za udział. Wszyscy pozostali dotychczasowi udziałowcy będą mogli dokonać zakupu nowych udziałów na takich samych warunkach jak konsorcjum;
 - wyemitowanie około 150 mln DKK (około 20 mln EUR) kapitału dodatkowego Tier I i 225 mln DKK (około 30 mln EUR) kapitału Tier II. Dodatkowe 75 mln DKK (około 10 mln EUR) dotychczasowego kapitału dodatkowego Tier I nadal będzie wchodzić w jego skład;
 - wczesny wykup według wartości nominalnej istniejącego podporządkowanego kapitału pożyczkowego o wartości około 815 mln DKK (około 110 mln EUR), w tym około 287,6 mln DKK (około 38,7 mln EUR) pozostałego niespłaconego, finansowanego przez państwo kapitału dodatkowego Tier I ⁽¹²⁾;
 - bank nadal będzie dokładać starań, aby zmniejszyć wydatki z tytułu odsetek (poprzez tańsze finansowanie) i koszt personelu oraz koszty administracyjne [...] ^(*), doprowadzając do poprawy wskaźnika kosztów do dochodów.
- (41) Biznesplan banku, w którym określono obniżki kosztów, o których mowa w motywie 40 lit. e), zawiera m.in. poniższe prognozy na lata 2017, 2018 i 2019.

Tabela 1

Biznesplan na lata 2017–2019 i wartości faktyczne osiągnięte w 2012 r. i 2016 r.

Kwoty w mln DKK	2012 (wartość faktyczna)	2016 (wartość faktyczna)	2017 (wartość prognozowana)	2018 (wartość prognozowana)	2019 (wartość prognozowana)
Wydatki z tytułu odsetek	727	185	[80–130]	[70–120]	[60–110]
Dochód podstawowy	1 282	1 004	[900–1 000]	[900–1 000]	[900–1 000]
Wydatki na personel	334	311	[260–300]	[250–290]	[240–280]
Koszty administracyjne i inne koszty operacyjne	254	178	[150–300]	[145–295]	[140–290]
Rezerwy na straty z tytułu pożyczek	1 515	416	[200–300]	[200–300]	[200–300]
Dochód netto	– 1 399	80	[150–220]	[220–290]	[270–340]

⁽¹¹⁾ Konsorcjum składa się z: Nykredit, Maj Invest (w imieniu klientów), Arbejdernes Landsbank, AP Pension, Novo A/S, C.L. David Foundation and Collection, ISP Pension oraz Vestjylland Forsikring. Konsorcjum uważa, że jego inwestycja w Vestjysk Bank ma charakter czysto finansowy. Żaden z członków konsorcjum nie uzyska kontroli nad bankiem Vestjysk (największa indywidualna inwestycja będzie dotyczyć mniej niż 20 % banku), ani żaden z nich nie planuje połączyć działalności banku ze swoją własną działalnością.

⁽¹²⁾ Cena wykupu stanowi 110 % kwoty głównej, co oznacza, że kwota spłaty wyniesie około 316 mln DKK.

^(*) Informacje poufne.

Kwoty w mln DKK	2012 (wartość faktyczna)	2016 (wartość faktyczna)	2017 (wartość prognozowana)	2018 (wartość prognozowana)	2019 (wartość prognozowana)
Stopa zwrotu z kapitału własnego (ROE) po opodatkowaniu (%)	- 106	5,4	[7-11]	[7-11]	[7-11]
Wskaźnik kosztów do dochodów (%)	55,3	50,3	[45-55]	[40-50]	[40-50]
Liczba pracowników (EPC)	621,3	459	[375-425]	[340-390]	[340-390]
Liczba oddziałów	24	15	15	15	15

- (42) W dniu 12 czerwca 2017 r. planowaną transakcję, którą opisano w motywie 40 lit. a)–d), ogłoszono na rynku i poinformowano o niej udziałowców banku. Tego samego dnia państwo duńskie zawiadomiło o warunkowym przyjęciu dobrowolnej oferty konsorcjum na zakup 81,47 % udziału w banku. Do wygaśnięcia oferty złożonej przez konsorcjum (tj. do dnia 18 lipca 2017 r.) osoby trzecie wciąż będą miały możliwość przedstawienia oferty korzystniejszej finansowo (zob. również motyw 57). W dniu 19 czerwca 2017 r. wszystkim udziałowcom banku przedstawiono dokument stanowiący formalną ofertę, który zawierał więcej informacji szczegółowych na temat każdego elementu propozycji oraz harmonogram. Przewiduje się, że do finalizacji emisji udziałów i refinansowania kapitału dodatkowego Tier I dojdzie jesienią 2017 r.
- (43) Na wniosek Komisji Dania w piśmie z dnia 13 czerwca 2017 r. oświadczyła, że planowana transakcja nie zawiera żadnych nowych środków (na przykład gwarancji), które mogłyby obejmować przyznanie pomocy państwa, i przedłożyła Komisji umowę z konsorcjum. W tym samym dniu w odpowiedzi na pytanie Komisji Duński Urząd Nadzoru Finansowego potwierdził w nadesłanym piśmie, że polityka ryzyka kredytowego prowadzona przez bank Vestjysk jest zgodna z najlepszymi praktykami stosowanymi przez podobne banki. W szczególności na podstawie bieżącego nadzoru banku, w tym badania zarządzania ryzykiem kredytowym przez bank dokonywanego w toku czterech inspekcji od 2012 r., Duński Urząd Nadzoru Finansowego stwierdził, że w ramach polityki ryzyka kredytowego Vestjysk Bank wdraża duński dekret wykonawczy w sprawie zarządzania bankami i ich kontroli ⁽¹³⁾.

5. ZOBOWIĄZANIA DANII STANOWIĄCE WSPARCIE PLANU BANKU NYKREDIT

- (44) W celu wzmocnienia przywrócenia rentowności banku i dalszego ograniczenia ewentualnych zakłóceń konkurencji Dania podjęła szereg zobowiązań, które podsumowano w lit. a)–j) (pełną treść zobowiązań zawarto w załączniku do niniejszej decyzji):
- okres restrukturyzacji kończy się w dniu 31 grudnia 2018 r., jeżeli bank osiągnie w tym roku stopę zwrotu z kapitału własnego (ROE) po opodatkowaniu o wartości [7–11] %. Jeżeli ROE nie osiągnie takiej wartości, okres restrukturyzacji kończy się w dniu 31 grudnia 2019 r.;
 - w przypadku przedłużenia okresu restrukturyzacji do końca 2019 r., bank będzie podlegał wymogowi dokonania (ponownej) wyceny każdej relacji z klientem (z pewnymi nieznacznymi wyjątkami), w taki sposób, aby osiągnął on uprzednio określoną docelową rentowność w przeliczeniu na klienta;
 - bank musi zachować zgodność z dodatkowym buforem wypłacalności, wykraczając poza to, co jest wymagane mającymi zastosowanie przepisami prawa i regulacjami, oraz ze specjalnymi wartościami docelowymi związanymi z płynnością;
 - wielkość bilansu banku za 2017 r. nie może być wyższa niż za 2016 r. i nie może przekroczyć 20 300 mln DDK (około 2 730 mln EUR) w 2018 r. i 21 000 mln DDK (około 2 824 mln EUR) w 2019 r. (w stosownych przypadkach);
 - bank musi zrównoważyć pożyczki konkretnymi pułapami odnoszącymi się do udzielania pożyczek w określonych sektorach (tj. sektorach nieruchomości i rolnictwa, myślistwa, leśnictwa i rybołówstwa);
 - bank nie może udzielać nowych pożyczek poza regionem Jutlandii, chyba że klient zapewnia własne finansowanie co najmniej w wysokości [35–45] %, a pożyczka jest zabezpieczona; ponadto bank nie może udzielać nowych pożyczek poza granicami Danii;

⁽¹³⁾ Przedmiotowy dekret wykonawczy stanowi wdrożenie wytycznych EUNB dotyczących zarządzania wewnętrznego.

- g) wartość zaangażowania funduszy własnych banku w przypadku nowego klienta nie może stanowić więcej niż 10 % łącznego kapitału;
- h) bank objęty jest zakazem nabywania i podlega ograniczeniom w zakresie reklamowania;
- i) bank musi dokonać restrukturyzacji zarządzania ryzykiem i w stosownych przypadkach dostosowania swojej polityki cenowej do wcześniej ustalonych wartości docelowych;
- j) bank musi umorzyć obligacje podporządkowane subskrybowane przez Danię w okresie sześciu miesięcy od przyjęcia niniejszej decyzji;
- k) pełnomocnik ds. monitorowania co sześć miesięcy musi przedkładać Komisji sprawozdanie z oceny realizacji planu restrukturyzacji i wywiązywania się ze zobowiązań zawartych w lit. a)–j).

6. OCENA ŚRODKA POMOCY

6.1. Istnienie pomocy państwa

- (45) Komisja musi zbadać istnienie pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu, który stanowi, że „wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi”.
- (46) W związku z tym środek może zostać uznany za pomoc państwa, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki: musi istnieć możliwość przypisania go państwu i musi być finansowany przez państwo członkowskie lub przy wykorzystaniu zasobów państwowych, musi przyznawać selektywną korzyść mogącą sprzyjać niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów oraz musi zakłócać lub grozić zakłóceniem konkurencji i wiązać się z możliwością potencjalnego wywarcia wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (47) W motywach 47 i 67 decyzji w sprawie ratowania i w motywie 50 decyzji o wszczęciu postępowania Komisja oceniła już środki będące przedmiotem badania i stwierdziła, że środki 1, 3 i 4 stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu.
- (48) W toku formalnego postępowania wyjaśniającego Dania nie przedstawiła żadnych nowych argumentów, których nie wysunęła już w 2012 r. Ocena dokonana przez Komisję i stwierdzenie zawarte w decyzji w sprawie ratowania, zgodnie z którym środki 1, 3 i 4 (jak opisano w motywie 19 decyzji w sprawie ratowania) stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu, pozostają zatem niezmienione.
- (49) Co więcej, Komisja oceniła dokumenty przedłożone przez Danię, a w szczególności nieodwołalne zobowiązanie wspomniane w motywie 39, które nie zawiera żadnego odniesienia do jakiegokolwiek wykorzystania funduszy publicznych (na przykład wsparcia kapitałowego lub gwarancji zapewnianych przez państwo) w kontekście sprzedaży udziałów.

6.2. Beneficjent pomocy

- (50) Sprzedaż objętej pomocą instytucji kredytowej może wiązać się z pomocą państwa na rzecz nabywców, chyba że sprzedaż odbywa się w ramach otwartego, niedyskryminacyjnego i bezwarunkowego przetargu konkurencyjnego, w wyniku którego aktywa sprzedaje się oferentowi, który zaproponował najwyższą cenę⁽¹⁴⁾. Z tego powodu Komisja musi ustalić⁽¹⁵⁾, czy: a) proces sprzedaży ma charakter otwarty, bezwarunkowy i niedyskryminacyjny; b) sprzedaż odbywa się na warunkach rynkowych; c) instytucja kredytowa lub rząd, w zależności od wybranej struktury, dąży do uzyskania jak najwyższej ceny sprzedaży.
- (51) W czwartym kwartale 2013 r. Dania usiłowała sprzedać swój udział w Vestjysk Bank. Ponadto Dania sprawdziła, czy możliwe jest znalezienie nabywcy działalności banku w regionie Aarhus. Pomimo początkowego zainteresowania ze strony szeregu duńskich banków⁽¹⁶⁾ dokonanie transakcji nie było możliwe, głównie dlatego, że na podstawie przeprowadzonego badania *due diligence* aktywów banku potencjalni nabywcy przewidywali pojawienie się dodatkowych, istotnych odpisów obniżających wartość po nabyciu banku.

⁽¹⁴⁾ Zob. pkt 84 i 89–96 zawiadomienia Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa.

⁽¹⁵⁾ Zob. pkt 80 komunikatu bankowego z 2013 r.

⁽¹⁶⁾ W ramach tego procesu kontaktowano się z co najmniej dziewięcioma bankami, z których siedem wyraziło wstępne zainteresowanie kupnem banku (jego części). Po przeprowadzeniu badania *due diligence* żaden jednak nie złożył oferty.

- (52) W drugim kwartale 2016 r. Dania rozpoczęła drugi proces sprzedaży, po tym jak zwrócił się do niej duński inwestor finansowy [...]. Propozycję [...] (zob. również motyw 55) złożono jednak na zasadzie wyłączności. W związku z tym Dania zdecydowała się w pierwszej kolejności dać szansę na złożenie oferty wszystkim odpowiednim, potencjalnym nabywcom⁽¹⁷⁾. Dania zawarła umowę z profesjonalnym doradcą finansowym – SEB, w celu zarządzania procesem. Proces przeprowadzono w drugim i trzecim kwartale 2016 r. Ostatecznie żaden z nabywców⁽¹⁸⁾, z którymi się kontaktowano, nie złożył oferty z uwagi na przewidywane dodatkowe, istotne odpisy obniżające wartość. Inwestor [...], któremu faktycznie przysługiwała wyłączność, w październiku 2016 r. rozpoczął badanie *due diligence*, lecz odstąpił od procesu w listopadzie 2016 r., nie składając oferty.
- (53) Zarówno w 2013 r., jak i w 2016 r. proces sprzedaży przygotowano w następujący sposób:
- a) celem państwa było dokonanie sprzedaży w warunkach rynkowych, które prowadzą do maksymalizacji ceny sprzedaży, lecz nie wprowadzono ceny minimalnej lub innego rodzaju ograniczeń;
 - b) wszystkim potencjalnym nabywcom zapewniono dostęp do informacji na takim samym poziomie, tzn. informacji szczegółowych na temat największych ekspozycji banku, elektronicznego biura danych z kluczowymi dokumentami, prezentacji zarządzania oraz procedury pytań i odpowiedzi;
 - c) wszyscy odpowiedni potencjalni nabywcy⁽¹⁹⁾ byli zaangażowani w proces i państwo nie preferowało żadnego konkretnego nabywcy.
- (54) Z bankiem Nykredit kontaktowano się przy obu procesach sprzedaży. W 2013 r. na początku jako członek konsorcjum przejawiał on zainteresowanie bankiem jako całością, lecz konsorcjum nie było w stanie złożyć oferty. Następnie bank Nykredit był zainteresowany nabyciem części banku (prowadzącej działalność w regionie Aarhus), lecz po przeprowadzeniu badania *due diligence* nie złożył oferty. W drugim kwartale 2016 r. bank Nykredit wyraził zainteresowanie przewodniczenia konsorcjum, lecz nie przystąpił do procesu. W październiku 2016 r. bank Nykredit przedstawił jednak wstępne uwagi w odniesieniu do ram dokapitalizowania Vestjysk Bank. W listopadzie 2016 r. Vestjysk Bank zaangażował bank Nykredit do zbadania potencjału pozyskania kapitału od inwestorów zewnętrznych. Zabieg ten doprowadził do opracowania planu Nykredit, złożenia oferty przez konsorcjum oraz do transakcji opisanych w motywie 40.
- (55) Konsorcjum złożyło ofertę nabycia wszystkich 81,47 % udziałów państwa za cenę 1 DKK za udział. W chwili ogłoszenia oferty w dniu 12 czerwca 2017 r. cena udziału w banku na giełdzie kopenhaskiej wynosiła 14,90 DKK⁽²⁰⁾. Ponieważ w kontekście dwóch otwartych procedur sprzedaży nie złożono jednak żadnych innych ofert, można przyjąć, że cena oferowana przez konsorcjum to maksymalna kwota, jaką można osiągnąć w bieżącej sytuacji. Wniosek ten potwierdza ponadto ocena propozycji alternatywnej (zob. również motyw 52), która została nieformalnie zbadana przez [...] w lutym 2016 r. Inwestor ten rozważał wstępnie uzyskanie kontroli nad bankiem Vestjysk poprzez nabycie udziałów z nowej emisji za cenę 1 DKK za udział i potwierdził tę propozycję we wrześniu 2016 r.⁽²¹⁾ Nie doszło jednak do urzeczywistnienia się tej alternatywnej propozycji, ponieważ po rozpoczęciu badania *due diligence* w październiku 2016 r. [...] ostatecznie się wycofał. Stanowi to dodatkowy punkt odniesienia (również 1 DKK za udział) dla stwierdzenia, że propozycja konsorcjum to propozycja, w ramach której doszło do maksymalizacji ceny sprzedaży, oraz że transakcja odbędzie się w warunkach rynkowych.
- (56) Dania przedłożyła ponadto opinię o godziwości opracowaną na jej wniosek przez niezależnego eksperta. W opinii o godziwości stwierdzono, że oferowana zapłata 1 DKK za udział stanowi obecnie najlepszą możliwą do osiągnięcia cenę rynkową. Dochodząc do tego wniosku, ekspert wziął pod uwagę m.in. informacje uzyskane z dwóch wcześniejszych procesów sprzedaży, obecną sytuację kapitałową banku i niepewność w odniesieniu do sprawy dotyczącej pomocy państwa, która wówczas była w toku.

⁽¹⁷⁾ W szczególności skontaktowano się z wszystkimi odpowiednimi nabywcami, których działanie miało uzasadnienie strategiczne i którzy dysponowali znaczącymi synergiami, a także z potencjalnym inwestorem finansowym (innym niż [...]), który w trakcie procesu wyraził zainteresowanie.

⁽¹⁸⁾ W drugim procesie skontaktowano się co najmniej z siedmioma bankami i jednym inwestorem finansowym; trzy z tych podmiotów wyraziły wstępne zainteresowanie. Jedynie dwa z nich przeszły do etapu badania *due diligence*, lecz żaden nie złożył oferty.

⁽¹⁹⁾ Wszyscy potencjalni konkurenci, nawet jeżeli nie zostali formalnie zaproszeni, mogli wziąć udział w trwającym przetargu, a o poszukiwaniu nabywcy uczestników rynku poinformował SEB, któremu Dania zleciła zadanie znalezienia nabywcy jej udziału w banku i zarządzania procesem sprzedaży (zob. przypis 17).

⁽²⁰⁾ Należy zauważyć, że od ogłoszenia udział stracił ponad jedną trzecią swojej wartości. W rezultacie w dniu 28 czerwca 2017 r. cena jednego udziału wynosiła jedynie 9 DKK. Ponadto wydaje się, że zmiana ceny udziału jest w dużej mierze determinowana przez około 40 000 prywatnych inwestorów detalicznych, i może to tłumaczyć, dlaczego zmiana ceny udziału w banku nie odzwierciedlała wyników bazowych. Ponadto udziały są nie płynne (jedynie 6 % kapitału podstawowego sprzedanego w ciągu ostatniego roku) w ograniczonym wolnym obrocie (jedynie 18,52 %), co dodatkowo zmniejsza prawdopodobieństwo, że cena udziału stanowi wiernie odzwierciedlenie prawdziwej wartości banku.

⁽²¹⁾ W tym scenariuszu państwo nie zbyłoby swoich udziałów w banku Vestjysk, lecz po emisji udziałów jego udział spadłby z 81 % do 23 %. Cały podporządkowany kapitał, w tym państwowe instrumenty hybrydowe, zostałyby wcześniej wykupione zgodnie z ich wartością nominalną. Ponadto emisji nowych udziałów dokonano by w ramach nowej emisji Tier II na kwotę 275 mln DKK.

- (57) Ponadto na podstawie umowy z konsorcjum państwo duńskie ma możliwość przyjęcia korzystniejszej oferty konkurencyjnej ⁽²²⁾ od osoby trzeciej działającej w dobrej wierze. Taka oferta konkurencyjna musi w realistyczny sposób umożliwić uporanie się z problemami dotyczącymi wcześniejszej pomocy państwa, musi doprowadzić do spłaty finansowanego przez państwo kapitału dodatkowego Tier I i nie może wiązać się z jakąkolwiek dalszą pomocą państwa. Innymi słowy, oferta konkurencyjna musi być co najmniej równoważna do oferty złożonej przez konsorcjum pod względem przywrócenia wypłacalności i rentowności banku. W przypadku złożenia oferty konkurencyjnej, konsorcjum ma możliwość dostosowania do niej swojej oferty. W rezultacie każdy podmiot skłonny zainwestować w bank za wyższą ceną ma taką możliwość. Akt prawny upoważniający Ministerstwo Finansów do dokonania sprzedaży na rzecz konsorcjum zawiera wzmiankę zakładającą możliwość wystąpienia ofert konkurencyjnych oferujących korzystniejsze warunki, zgodnie z którą informacja o takiej możliwości musi być ponadto ogólnodostępna ⁽²³⁾. Komisja uważa, iż stanowi to dodatkowe zapewnienie co do tego, że Dania dołożyła wszelkich starań, aby doprowadzić do maksymalizacji ceny sprzedaży, i dała wszystkim zainteresowanym stronom szansę do złożenia oferty. Zważywszy na próby sprzedaży banku, które do tej pory kończyły się niepowodzeniem, wydaje się jednak wysoce mało prawdopodobne, że zostanie złożona oferta konkurencyjna.
- (58) Na podstawie powyższego Komisja uznaje, że proces sprzedaży udziału Danii w banku Vestjysk był otwarty, niedyskryminacyjny i bezwarunkowy, doprowadzając do maksymalizacji ceny sprzedaży przez państwo duńskie. W istocie nie złożono żadnej oferty, która skutkowałaby wyższą ceną i która umożliwiłaby państwu całkowite wycofanie się z banku, mimo że kilkakrotnie zapewniono możliwość złożenia takich ofert (w 2013 r. i 2016 r.). Ponieważ Komisja nie ma powodów, aby uznać, że złożona oferta i zapłacona cena nie odzwierciedlały ceny rynkowej banku, można stwierdzić, iż prywatny nabywca udziałów państwa w banku Vestjysk nie jest beneficjentem środków pomocy i tym samym nie otrzymał pomocy.
- (59) W związku z tym stwierdzono, że jedynym beneficjentem środków pomocy jest Vestjysk Bank.
- (60) Ogólnie rzecz biorąc, jak stwierdzono w motywie 49 i 59, uznano, że w niniejszej decyzji należy jedynie ocenić zgodność środków przyznanych w 2012 r. podmiotowi Vestjysk.

6.3. Zgodność pomocy

6.3.1. Podstawa prawna oceny zgodności

- (61) W art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu upoważnia się Komisję do stwierdzenia zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym, jeżeli ma ona na celu „zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego”. Komisja uznała, że globalny kryzys finansowy może spowodować poważne zakłócenia w gospodarce państwa członkowskiego oraz że środki pomocy udzielane bankom mogą zaradzić tym zaburzeniom. Zostało to szczegółowo przedstawione i rozwinięte kolejno w siedmiu komunikatach dotyczących kryzysu ⁽²⁴⁾.
- (62) Zgodnie z ogólną zasadą prawa *tempus regit actum*, która wyklucza stosowanie normy prawnej z mocą wsteczną, oraz z utrwalonym orzecznictwem sądów unijnych zgodność środka pomocy państwa należy ocenić na podstawie ram prawnych obowiązujących w chwili jego wdrożenia. W pkt 90 komunikatu bankowego z 2013 r. doprecyzowano, że zgłoszenia zarejestrowane przez Komisję przed dniem 1 sierpnia 2013 r. będą analizowane w świetle kryteriów obowiązujących w chwili dokonania zgłoszenia.

⁽²²⁾ Ostateczny termin złożenia takiej oferty konkurencyjnej przypada na dzień 18 lipca 2017 r. na godzinę 16.00.

⁽²³⁾ Folketingstidende E, Aktstykke 114, 29.6.2017 r. Wspomniano o niej również w odpowiednich komunikatach prasowych z dnia 12 czerwca 2017 r.: <https://www.fm.dk/nyheder/pressemeddelelser/2017/06/staten-indgaar-aftale-om-salg-af-sine-aktier-i-vestjysk-bank> i z dnia 19 czerwca 2017 r. <https://www.fm.dk/nyheder/pressemeddelelser/2017/06/officielt-tilbud-paa-statens-aktier-i-vestjysk-bank-er-nu-fremsat>

⁽²⁴⁾ Komunikat Komisji – Zastosowanie zasad pomocy państwa do środków podjętych w odniesieniu do instytucji finansowych w kontekście obecnego, globalnego kryzysu finansowego („komunikat bankowy z 2008 r.”) (Dz.U. C 270 z 25.10.2008, s. 8); komunikat w sprawie dokapitalizowania instytucji finansowych w związku z obecnym kryzysem finansowym: ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum oraz mechanizmy zabezpieczające przed nadmiernym zakłóceniem konkurencji („komunikat o dokapitalizowaniu”) (Dz.U. C 10 z 15.1.2009, s. 2); komunikat Komisji w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości we wspólnotowym sektorze bankowym („komunikat o aktywach o obniżonej wartości”) (Dz.U. C 72 z 26.3.2009, s. 1); komunikat Komisji w sprawie przywrócenia rentowności i oceny środków restrukturyzacyjnych stosowanych w sektorze finansowym w dobie kryzysu zgodnie z regułami pomocy państwa („komunikat w sprawie restrukturyzacji”) (Dz.U. C 195 z 19.8.2009, s. 9); Komunikat Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 stycznia 2011 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego („komunikat w sprawie przedłużenia z 2010 r.”) (Dz.U. C 329 z 7.12.2010, s. 7); komunikat Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 stycznia 2012 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego („komunikat w sprawie przedłużenia z 2011 r.”) (Dz.U. C 356 z 6.12.2011, s. 7); komunikat Komisji z 2013 r. w sprawie stosowania od dnia 1 sierpnia 2013 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego („komunikat bankowy z 2013 r.”) (Dz.U. C 216 z 30.7.2013, s. 1).

- (63) Środki zgłoszono w dniu 13 kwietnia 2012 r. W związku z tym środki te należy ocenić w świetle nowego planu restrukturyzacji, uwzględniając komunikat w sprawie restrukturyzacji, komunikat bankowy z 2008 r. i komunikaty w sprawie przedłużenia z 2010 r. i 2011 r.

6.3.2. Podział obciążenia

- (64) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja przyjęła wstępne stanowisko, zgodnie z którym transakcja dokonana w dniu 13 czerwca 2013 r. nie była zgodna z celem komunikatu w sprawie restrukturyzacji, jakim jest zapewnienie odpowiedniego podziału obciążenia⁽²⁵⁾. Transakcji dokonano za średnią cenę w wysokości 62 % kwoty głównej, tj. o 2 punkty procentowe wyższą od ceny rynkowej w wysokości 50 % powiększonej o premię w wysokości 10 %. Vestjysk Bank w ten sposób zapłacił posiadaczom podporządkowanych instrumentów dłużnych zbyt dużą kwotę, a nadpłata odpowiadała 2 % kwoty głównej (lub 800 000 NOK, czyli około 108 000 EUR).
- (65) W swojej odpowiedzi na decyzję o wszczęciu postępowania Dania poinformowała, że na początku 2014 r. bank zwrócił państwu duńskiemu dokonaną przez nie nadpłatę, tym samym kompensując wszelki nieodpowiedni podział obciążenia, który mogła spowodować ta relatywnie niska kwota.
- (66) Komisja zauważa, że wypłacenie państwu nadpłaty przez bank, nie może samo w sobie zarządzić niewystarczającemu podziałowi obciążenia. Nadpłata dotyczy relacji finansowych między bankiem a wierzycielami (w kontekście podziału obciążenia), nie zaś relacji finansowych między bankiem a państwem (od których zależy kwota pomocy państwa). Niemniej jednak okoliczność ta – w połączeniu z szeregiem innych okoliczności w przedmiotowej sprawie – daje Komisji podstawy do stwierdzenia, że podział obciążenia był w omawianym przypadku odpowiedni. Wspomniane inne okoliczności dotyczą w szczególności tego, że kwota, o którą zawyżono ceny, była minimalna (zaledwie 108 000 EUR) oraz że próg 60 % nie został jako taki ustanowiony w komunikacie w sprawie restrukturyzacji, który jest sformułowany dość elastycznie⁽²⁶⁾, a w dokumencie służb Komisji⁽²⁷⁾.
- (67) W związku z tym Komisja stwierdza, że wątpliwości dotyczące zgodności z wymogami w zakresie podziału obciążenia wyrażone w decyzji o wszczęciu postępowania zostały w pełni rozwiane.

6.3.3. Ograniczanie zakłóceń konkurencji

- (68) Bank ograniczył zakres prowadzonej przez siebie działalności komercyjnej, zmniejszając liczbę oddziałów w sieci oddziałów o trzy dodatkowe oddziały w porównaniu ze stanem opisanym przez Danię w jej odpowiedzi na decyzję o wszczęciu postępowania – w rezultacie od czasu przyznania pomocy na ratowanie liczba oddziałów zmniejszyła się łącznie o dziewięć (w 2012 r. bank miał 24 oddziały, w 2015 r. – 18 oddziałów, a począwszy od końca 2016 r. – 15 oddziałów, co oznacza, że od 2012 r. liczba oddziałów zmniejszyła się o 37,5 %). Wspomniane zmniejszenie liczby oddziałów w ramach sieci oddziałów w połączeniu ze specyfiką duńskiego sektora bankowego wywiera wpływ na zdolność banku do prowadzenia nowego rodzaju działalności gospodarczej i do przyjmowania nowych depozytów, co z kolei przyczynia się do ograniczenia zakłóceń konkurencji.
- (69) W planie Nykredit przewidziano również większą skalę redukcji zatrudnienia pracowników banku (redukcja zatrudnienia o [30–40 %] do 2017 r. i o [35–45 %] do 2018 r.) niż skala redukcji prognozowana w chwili przyjęcia decyzji o wszczęciu postępowania (redukcja zatrudnienia o [20–30 %] do 2017 r.). Zwiększenie skali redukcji zatrudnienia jest spowodowane podejmowanymi przez bank wysiłkami na rzecz dalszego ograniczania kosztów i poprawy efektywności uzyskanej dzięki zmniejszeniu liczby oddziałów w ramach sieci oddziałów.
- (70) W chwili przyjęcia decyzji o wszczęciu postępowania (zob. motyw 98 tej decyzji) Komisja dysponowała wyłącznie informacjami o zmniejszeniu liczby oddziałów w ramach sieci oddziałów o [10–20] % (z poziomu 24 oddziałów do poziomu [18–22] oddziałów) oraz o redukcji poziomu zatrudnienia o [20–30] %. Zważywszy na dużą kwotę pomocy otrzymanej przez bank, Komisja wyraziła wątpliwość co do tego, czy zmniejszenie liczby oddziałów i redukcje poziomu zatrudnienia zaplanowane na lata 2012–2017 w wystarczającym stopniu ograniczyłyby zakłócenia konkurencji. Biorąc pod uwagę nowe cele wyznaczone w tym obszarze, Komisja stwierdza, że bank podjął istotne dodatkowe wysiłki na rzecz dalszego ograniczania zakresu prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej i zwiększania swojej efektywności. W tabeli 2 przedstawiono sytuację faktyczną w 2012 r. i w 2016 r., propozycje złożone do momentu ogłoszenia decyzji o wszczęciu postępowania i aktualne plany na nadchodzące lata.

⁽²⁵⁾ Należy zauważyć, że w wymogach dotyczących podziału obciążenia, które obowiązywały w chwili przyznania środków, nie uwzględniono umorzenia lub przekształcenia długu podporządkowanego, co stało się wymogiem dopiero po wejściu w życie komunikatu bankowego z 2013 r. w dniu 1 sierpnia 2013 r.

⁽²⁶⁾ Zob. pkt 26 komunikatu w sprawie restrukturyzacji.

⁽²⁷⁾ Nota wyjaśniająca służb Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji Komisji Europejskiej z dnia 13 czerwca 2012 r. dotycząca odkupu hybrydowych papierów wartościowych przez banki otrzymujące pomoc państwa.

Tabela 2

Zmiany liczby likwidowanych oddziałów, poziomu EPC i wartości wskaźnika kosztów do dochodów

	Sytuacja faktyczna	Decyzja o wszczęciu postępowania		Sytuacja faktyczna	Nowy biznesplan	
	2012	2016	2017	2016	2017	2018
Liczba oddziałów	24	[18–22]	[18–22]	15	15	15
Zmiana w porównaniu ze stanem z 2012 r. (w %)		[10–20]	[10–20]	– 37,5	– 37,5	– 37,5
Liczba pracowników (EPC)	621,3	[480–510]	[460–490]	459	[375–425]	[340–390]
Zmiana w porównaniu ze stanem z 2012 r. (w %)		– [20–30]	– [20–30]	– 26,1 %	– [30–40]	– [30–40]
Wskaźnik kosztów do dochodów	55,3	[50–60]	[50–60]	50,3 %	[45–55]	[40–50]
Zmiana w porównaniu ze stanem z 2012 r. (w %)		+ [0–7,5]	+ [0–7,5]	– 5,0 %	– [2,5–10]	– [5–12,5]

- (71) Bank Vestjysk nie był w stanie zwiększyć zakresu prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej od czasu otrzymania pomocy na ratowanie z uwagi na złe wyniki. W ciągu ostatnich pięciu lat bilans banku zmniejszył się o 39,5 % z poziomu 32 865 mln DKK pod koniec 2012 r. do poziomu 19 895 DKK pod koniec 2016 r. W odniesieniu do portfela kredytowego banku można było zaobserwować analogiczną tendencję: w tym samym okresie wskaźnik udzielanych kredytów brutto zmniejszył się o około 36 %, wskaźnik udzielanych kredytów brutto na rzecz podmiotów z sektora rolnictwa zmniejszył się o około 26 %, natomiast wskaźnik udzielanych kredytów brutto na rzecz podmiotów z sektora budowlanego i podmiotów z sektora nieruchomości zmniejszył się odpowiednio o 48 % i 44 %.
- (72) Kwota aktywów ważonych ryzykiem również zmniejszyła się z poziomu 25 600 mln DKK pod koniec 2012 r. do poziomu 16 081 mln DKK pod koniec 2016 r. (spadek o 37 %); w tym samym okresie zasób siły roboczej banku zmniejszył się z poziomu 621 EPC do poziomu 459 EPC (spadek o 26 %).
- (73) Wszystkie dane liczbowe przedstawione w motywach 71 i 72 świadczą o tym, że na przestrzeni ostatnich pięciu lat bank – po części z konieczności – ograniczył skalę prowadzonej przez siebie działalności. Kwota pomocy otrzymanej w 2012 r. była jednak znaczna w zestawieniu z kwotą aktywów ważonych ryzykiem banku (8,1 %) i z tego względu należy przyjąć konkretne środki służące przeciwdziałaniu zakłóceniom konkurencji. Jednocześnie należy podkreślić, że do końca 2017 r. bank ograniczył swój poziom zatrudnienia o niemal [30–40 %] oraz że udało mu się już zmniejszyć liczbę swoich oddziałów o 37,5 % przed końcem 2016 r.
- (74) Poza środkami wdrożonymi przed przyjęciem niniejszej decyzji Dania zaproponowała wzięcie na siebie zobowiązań (zob. motyw 44) w celu dalszego ograniczania zakłóceń konkurencji w okresie restrukturyzacji.
- (75) Po pierwsze maksymalną wielkość bilansu banku w 2017 r. ograniczono do jego wielkości w 2016 r., w 2018 r. jego maksymalna wielkość wyniesie 20 300 mln DKK, a w 2019 r. – w stosownych przypadkach – 21 000 mln DKK. Ustanowienie tych pułapów bezpośrednio ogranicza możliwość pozyskiwania nowych depozytów i udzielania nowych kredytów przez bank w okresie restrukturyzacji. Zdolność banku do nabywania udziałów w rynku kosztem jego konkurentów została zatem ograniczona w stopniu gwarantującym zmniejszenie zakłóceń konkurencji.
- (76) Ponadto bank nie będzie udzielał nowych kredytów poza terytorium Danii i będzie mógł udzielać nowych kredytów poza regionem Jutlandii wyłącznie w przypadku, gdy klient wniesie środki własne w wysokości co najmniej [35–45] % kwoty kredytu i że podlega on zabezpieczeniu. Przyjęcie takiego zobowiązania skutecznie ogranicza zdolność banku do rozszerzania zakresu prowadzonej przez siebie działalności poza swój główny obszar działalności, na którym znajduje się również jego historyczna baza klientów, co stanowi kolejny czynnik chroniący uczestników rynku przed potencjalnymi agresywnymi zachowaniami ze strony banku.

- (77) Na bank nałożono również zakaz nabywania. Nabycia są powszechnie stosowaną przez uczestników rynku metodą rozszerzania prowadzonej przez siebie działalności o nowe działania, produkty lub obszary prowadzenia działalności gospodarczej. Dlatego też ustanowienie zakazu nabywania jakichkolwiek udziałów w jakichkolwiek przedsiębiorstwach w oczywisty sposób ogranicza potencjał ekspansyjny banku. Na bank nałożono również zakaz wykorzystywania środków pomocy do celów marketingowych, który również zapewnia jego konkurentom ochronę.
- (78) Jak wyjaśniono w motywach 68–70 i zgodnie z informacjami przedstawionymi w tabeli 2, bank podjął istotne dodatkowe wysiłki (w porównaniu z działaniami przewidzianymi w chwili ogłoszenia decyzji o wszczęciu postępowania) na rzecz dalszego ograniczania zakresu prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, działania jako mały podmiot lokalny i zwiększania swojej efektywności. Dzięki temu ryzyko wystąpienia zakłóceń konkurencji zostanie skutecznie ograniczone do końca 2017 r. Niemniej jednak dzięki zobowiązaniom podjętym przez Danię bank wdrożył również istotne dodatkowe środki na rzecz ograniczania zakłóceń konkurencji w pozostałej części okresu restrukturyzacji, który zakończy się najpóźniej pod koniec 2019 r. Z tego względu Komisja stwierdza, że w dostatecznym stopniu rozwiano wyrażone w decyzji o wszczęciu postępowania wątpliwości dotyczące zakłócenia konkurencji.

6.3.4. *Przywrócenie długoterminowej rentowności*

- (79) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyraziła wątpliwości co do tego, czy środki przewidziane w projekcie planu restrukturyzacji przedłożonym w omawianym okresie były wystarczające do zagwarantowania rentowności banku przez cały okres restrukturyzacji. Komisja zakwestionowała w szczególności niektóre założenia leżące u podstaw planu restrukturyzacji i stwierdziła, że obszar ten nadal charakteryzuje się istotnym brakiem pewności. Ponadto Komisja wyraziła wątpliwości w kwestii tego, czy pozycja kapitałowa banku była wystarczająco silna, aby mógł on przetrwać sytuację, w której poniósłby dodatkowe straty.
- (80) W dniu 1 stycznia 2017 r. łączny współczynnik kapitałowy banku wynosił 13,1 %. Jednak z uwagi na stopniowe wprowadzanie wymogu dotyczącego bufora zabezpieczającego wymagany poziom łącznego współczynnika kapitałowego banku wzrósł do 13,8 %, co doprowadziło do niedoboru kapitału na poziomie około 0,7 % lub 116 mln DKK (około 15,6 mln EUR). W przypadku niepodjęcia żadnych działań w dniu 1 stycznia 2018 r. bank nadal doświadczałby niedoboru kapitału (choć skala tego niedoboru byłaby mniejsza i wynosiłaby 0,4 % łącznego współczynnika kapitałowego banku lub 63 mln DKK). Po wyemitowaniu udziałów i refinansowaniu swoich podporządkowanych instrumentów kapitałowych bank nie będzie już wykazywał niedoboru kapitału. W szczególności bank przewiduje, że w dniu 1 stycznia 2018 r. będzie dysponował nadwyżką kapitału w wysokości około 667 mln DKK (około 90 mld EUR) lub buforem przekraczającym wymagany poziom łącznego współczynnika kapitałowego o 4,3 %. Ponadto Dania zobowiązała się (zob. motyw 44) do tego, że bank utrzyma określoną kwotę nadwyżki kapitału wykraczającą poza kwotę wymaganą zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- (81) Bank dokonał również przeglądu swojej strategii i zamierza dodatkowo obniżyć swoje koszty operacyjne (zob. również tabela 1). W szczególności bank zmniejszył liczbę swoich oddziałów z 24 w 2012 r. do zaledwie 15 pod koniec 2016 r. W momencie ogłoszenia decyzji o wszczęciu postępowania bank planował jedynie zmniejszyć liczbę oddziałów do [18–22]. W tym samym czasie bank zredukował poziom siły roboczej z 621 EPC do [460–490] EPC (– [20–30] %). Do końca 2017 r. liczba ta zostanie zredukowana w jeszcze większym stopniu do [374–425] EPC (– [30–40] %), przy czym celem jest osiągnięcie poziomu [340–390] EPC do końca 2018 r. (spadek o niemal [30–40] %). W chwili ogłoszenia decyzji o wszczęciu postępowania plan restrukturyzacji banku przewidywał osiągnięcie poziomu zatrudnienia wynoszącego [460–490] EPC pod koniec 2017 r. (co odpowiada spadkowi o zaledwie [20–30] % w porównaniu z poziomem zatrudnienia z końca 2012 r.). Podjęcie wspomnianych dodatkowych, istotnych środków na rzecz ograniczenia kosztów przełożyło się na zmniejszenie wartości wskaźnika kosztów do dochodów banku z poziomu 55,3 % w 2012 r. do poziomu 50,3 % w 2016 r. Przewiduje się, że wskaźnik ten zmniejszy się dodatkowo do [45–55] % pod koniec 2017 r. i nawet do [40–50] % do końca 2018 r. W momencie ogłoszenia decyzji o wszczęciu postępowania bank nadal przewidywał, że w 2017 r. jego wskaźnik kosztów do dochodów będzie wynosił [50–60] %. Na podstawie przywołanych danych można zatem jednoznacznie stwierdzić, że bank podjął istotne dodatkowe wysiłki na rzecz ograniczenia kosztów w porównaniu z sytuacją istniejącą w momencie ogłoszenia decyzji o wszczęciu postępowania. Podjęcie tych dodatkowych wysiłków przyczyni się do poprawy wyników finansowych uzyskiwanych przez bank, a tym samym do poprawy jego rentowności. Konkretnie cele związane z kosztami operacyjnymi wyznaczone w podjętych zobowiązaniach ułatwią zapewnienie wprowadzenia przez bank dodatkowych cięć kosztów niezbędnych do zagwarantowania jego rentowności.
- (82) Bank zamierza również dodatkowo ograniczyć swoje wydatki z tytułu oprocentowania (które obniżono już z poziomu 727 mln DKK w 2012 r. do poziomu 185 DKK w 2016 r.) o [35–50] % do końca 2017 r. i o nawet [45–60] % do końca 2018 r. U podstaw tego istotnego obniżenia wydatków leżałoby głównie zastąpienie

wygasających depozytów terminowych o średniej stopie oprocentowania wynoszącej [0–5] % nowymi depozytami o średniej stopie oprocentowania wynoszącej zaledwie około [0–5] %. Przewiduje się, że dzięki refinansowaniu podporządkowanych funduszy własnych banku zgodnie z planem restrukturyzacji (zob. motyw 40) uda się dodatkowo ograniczyć wydatki z tytułu oprocentowania. Bank przedstawił dowody potwierdzające możliwość osiągnięcia tych oszczędności i świadczące o tym, że oszczędności te wywrą pozytywny wpływ na wyniki finansowe banku i jego rentowność. Bank może również z łatwością obniżyć stopę oprocentowania depozytów bez uszczerbku dla swoich zasobów finansowych, ponieważ dysponuje znaczną nadwyżką depozytów⁽²⁸⁾. Pomimo istotnego obniżenia poziomu wynagrodzenia z tytułu depozytów bank nie przewiduje żadnego istotnego obniżenia nadwyżki depozytów, ponieważ prognozuje się, że skala spadku poziomu depozytów będzie mniejsza niż ta przewidziana w portfelu kredytowym.

- (83) Wskaźnik utraty wartości depozytów banku będzie miał kluczowe znaczenie dla jego rentowności i dla uzyskiwanych przez niego wyników finansowych w najbliższych kilku latach. Obecnie bank przewiduje, że poziom jego rezerwy na straty kredytowe obniży się z 416 mln DKK w 2016 r. do [200–300] mln DKK w 2017 r. oraz do [200–300] mln DKK w 2018 r. Istotne obniżenie kwoty rezerwy wpisanej do budżetu wynika głównie z faktu, że bank oczekuje, iż jego portfel rolniczy – który w ostatnich latach odpowiadał za największą część strat⁽²⁹⁾ – zacznie funkcjonować lepiej. Oczekiwanie to ma swoje źródło w założeniu, że ceny kluczowych produktów rolnych (takich jak mleko i wieprzowina) zaczną wzrastać po okresie zastoju w latach 2015–2016, oraz w założeniu, że tendencja ta nie odwróci się w nadchodzących latach. Prognozy sporządzone przez Komisję⁽³⁰⁾ wskazują, że ceny produktów rolnych faktycznie powróciły do poziomu sprzed zastoju z lat 2015–2016, a po 2017 r. ceny produktów rolnych będą utrzymywały się na mniej więcej stałym poziomie. Bank oczekuje również nieznacznego zmniejszenia strat w odniesieniu do sektora nieruchomości, natomiast w przypadku pozostałych sektorów ujmowanych łącznie przewiduje się niewielki wzrost wartości.
- (84) Ogólnie rzecz biorąc, jeżeli założenia banku się spełnią, jego wyniki finansowe w ciągu najbliższych kilku lat ulegną istotnej poprawie. W szczególności stopa zwrotu z kapitału banku po opodatkowaniu⁽³¹⁾ wzrośnie z poziomu 5,4 % w 2016 r. do poziomu [7–11] % w 2017 r. i do poziomu [7–11] % w 2018 r. (zob. również tabela 1). Ten istotny wzrost wyników finansowych banku jest spowodowany głównie obniżeniem poziomu kosztów i ograniczeniem strat kredytowych. Dochód z działalności podstawowej banku (głównie odsetki i dochody z tytułu opłat) będzie utrzymywał się na mniej więcej tym samym poziomie (zob. tabela 1). Komisja uważa, że przewidywane obniżenie wydatków z tytułu oprocentowania, przewidywaną redukcję poziomu zatrudnienia oraz cięcia kosztów administracyjnych można byłoby w normalnych warunkach przeprowadzić w ramach czasowych nakreślonych przez Bank.
- (85) Jeżeli chodzi o obniżenie poziomu rezerw na straty kredytowe, Komisja uważa, że prognozy banku opierają się na optymistycznych założeniach. Komisja z zadowoleniem odnotowuje, że po przeprowadzeniu szeregu inspekcji przez Duński Urząd Nadzoru Finansowego bank dostosował swoją politykę w zakresie ryzyka kredytowego do najlepszych praktyk stosowanych przez podobne banki, na co Duński Urząd Nadzoru Finansowego zwrócił uwagę w uwagach przekazanych Komisji (zob. motyw 43).
- (86) Komisja zwraca uwagę na fakt, że bank przyjął – w trakcie rozmów z Nykredit – ustalenia z badania *due diligence* przeprowadzonego przez Deloitte pod koniec 2016 r., co doprowadziło do zaksięgowania dodatkowych strat w wysokości około [50–150] mln DKK⁽³²⁾. Powinno to zmniejszyć niepewność w kwestii przyszłych potrzeb w zakresie rezerw.
- (87) Niemniej jednak oczekiwane zmniejszenie strat kredytowych będzie w dużym stopniu uzależnione od warunków makroekonomicznych, a w szczególności od wyników sektora rolnego. Biorąc pod uwagę wielkość ekspozycji rolniczych banku i istotny wpływ, jaki rezerwy na straty kredytowe wywierały na wyniki finansowe banku w przeszłości, Komisja przeprowadziła analizę wrażliwości, w której dostosowała rezerwy na straty kredytowe do bardziej konserwatywnych poziomów. W tej analizie próg rezerw na straty kredytowe ustalono na poziomie o 20 % wyższym niż odpowiednie kwoty zapisane w budżecie na lata 2017 i 2018. Zgodnie ze zmienionym założeniem stopa zwrotu z kapitału własnego banku zmniejszyłaby się odpowiednio o [0–5] % i o [0–5] % w latach 2017 i 2018, ale utrzymałaby się na poziomach zapewniających bankowi rentowność, co w stosownych przypadkach powinno umożliwić mu pozyskiwanie dodatkowego kapitału na rynkach. Bezpieczny bufor kapitałowy banku (zob. motyw 80) byłby jednak wystarczający do wchłonięcia dodatkowych strat kredytowych lub innych przypadków obniżenia wartości i do zagwarantowania wypłacalności banku. Z tego względu prawdopodobieństwo, że bank będzie potrzebował nowego kapitału lub pomocy państwa na przestrzeni najbliższych kilku lat, wydaje się bardzo niewielkie.

⁽²⁸⁾ Pod koniec 2016 r. relacja kredytów do depozytów banku kształtowała się na poziomie 74 %, przy czym przewiduje się, że w 2018 r. relacja ta będzie wynosiła około 73 %.

⁽²⁹⁾ Straty brutto w portfelu związanym z sektorem rolnictwa i rybołówstwa kształtowały się odpowiednio na poziomie 57 %, 68 % i 78 % całkowitych strat brutto w latach 2014, 2015 i 2016.

⁽³⁰⁾ Zob. https://ec.europa.eu/agriculture/markets-and-prices/medium-term-outlook_en.

⁽³¹⁾ W przedstawionych danych liczbowych wzięto pod uwagę planowane podwyższenie kapitału o 745 mln DKK.

⁽³²⁾ Deloitte dokonał przeglądu 135 umów kredytowych banku, co odpowiadało 25 % jego wszystkich komercyjnych umów kredytowych i 40 % wszystkich umów kredytowych, w przypadku których istnieją obiektywne dowody świadczące o wystąpieniu strat. Bank ekstrapolował ustalenia badania *due diligence* i na podstawie określonych założeń doszedł do wniosku, że należy zaksięgować dodatkowe straty w odniesieniu do całego jego portfela.

- (88) Nawet w przypadku scenariusza warunków skrajnych opracowanego przez Duński Urząd Nadzoru Finansowego, po dokonaniu zastrzyków kapitału własnego przez inwestorów prywatnych, bank nadal dysponowałby dostatecznie dużym buforem kapitałowym. Scenariusz opracowany przez Duński Urząd Nadzoru Finansowego zakłada m.in. obniżenie stopy oprocentowania, zwiększenie amortyzacji i dokonanie dodatkowych obniżek wartości na łączną kwotę [400–600] mln DKK w porównaniu z prognozami na lata 2018 i 2019. Choć bank zacząłby generować straty w tych dwóch latach, jego wskaźniki wypłacalności utrzymałyby się na poziomie zdecydowanie przekraczającym wymogi regulacyjne. Innymi słowy faktyczny poziom wskaźnika utraty wartości mógłby być jeszcze wyższy, a i tak nie doprowadziłoby to do sytuacji, w której bank doświadczałby problemów związanych z wypłacalnością w kilku kolejnych latach. W rezultacie nawet w przypadku spełnienia się scenariusza warunków skrajnych bank prawdopodobnie nie potrzebowałby nowego kapitału ani nowej pomocy państwa, by zachować wypłacalność.
- (89) W związku z tym Komisja stwierdza, że stopa zwrotu z kapitału własnego zaplanowana przez bank na 2017 r. byłaby wystarczająca do przywrócenia rentowności banku. Tym samym bank spełniłby wymóg ustanowiony w pkt 15 komunikatu w sprawie restrukturyzacji, który stanowi, że proces restrukturyzacji nie może trwać dłużej niż pięć lat. Biorąc jednak pod uwagę podatność banku na wstrząsy makroekonomiczne (w szczególności jeżeli chodzi o sektor rolny) oraz fakt, że sam bank planuje przeprowadzić szerszą zakrojoną restrukturyzację, Komisja uznaje za stosowne i właściwe przyjąć zobowiązania Danii dotyczące okresu do końca 2018 r. (które można w razie konieczności przedłużyć o jeden rok).
- (90) Komisja odnotowuje, że zobowiązania przedstawione przez Danię (zob. motyw 44) stanowią dodatkowy czynnik chroniący długoterminową rentowność banku. W szczególności w przypadku, gdyby bank nie zdołał osiągnąć stopy zwrotu z kapitału własnego na poziomie [7–11] % do 2018 r., okres restrukturyzacji zostanie przedłużony o jeden rok; w takiej sytuacji podjęte zostaną również dodatkowe środki służące zagwarantowaniu długoterminowej rentowności banku. Ścisłej rzecz biorąc, w przypadku przedłużenia okresu restrukturyzacji bank będzie zobowiązany do (ponownego) wycenienia wszystkich swoich relacji z klientami (poza pewnymi nielicznymi wyjątkami) w taki sposób, by zagwarantować osiągnięcie wyznaczonych wcześniej celów związanych z rentownością w odniesieniu do poszczególnych klientów⁽³³⁾. W ten sposób bank zwiększy przychody na wypadek nieosiągnięcia docelowej stopy zwrotu z kapitału własnego wynoszącej [7–11] % w 2018 r. Ponieważ bank zobowiązał się już do podjęcia istotnych środków na rzecz ograniczania kosztów – pomimo że nie kontroluje w pełni poziomu strat kredytowych (który zależy od warunków makroekonomicznych – przedmiotowy środek wydaje się odpowiedni do wzmocnienia rentowności banku, jeżeli okazałoby się to konieczne. Dlatego też Komisja stwierdza, że zobowiązania stanowią dodatkowy czynnik ograniczający niepewność w kwestii długoterminowej rentowności banku.
- (91) W związku z tym wątpliwości Komisji dotyczące opracowanego przez bank planu służącego zagwarantowaniu jego długoterminowej rentowności zostały rozwiązane. W szczególności po podwyższeniu kapitału bank będzie dysponował odpowiednim buforem wykraczającym poza regulacyjne wymogi kapitałowe i będzie w stanie wchłonąć dodatkowe przypadki obniżenia wartości – jeżeli do nich dojdzie – bez naruszania tych wymogów. Ponadto dodatkowe oszczędności kosztów (uzyskane dzięki obniżeniu wydatków związanych z oprocentowaniem i kosztów operacyjnych) przyczynią się do poprawy rentowności banku. Ogólnie rzecz biorąc, po podjęciu wszystkich działań przewidzianych w planie restrukturyzacji rentowność banku powinna wzrosnąć w wystarczającym stopniu, by zapewnić mu możliwość pozyskiwania dodatkowego kapitału na rynku, jeżeli okazałoby się to konieczne. Podjęcie tych zobowiązań zagwarantuje również wdrożenie pozostałych środków służących ograniczaniu kosztów, utrzymanie odpowiednich buforów kapitałowych oraz zwiększenie przychodów w sytuacji, w której rentowność banku spadłaby poniżej docelowego poziomu stopy zwrotu z kapitału własnego wynoszącego [7–11] %. Dlatego też Komisja stwierdza, że w najnowszym planie restrukturyzacji przewidziano rozwiązania odpowiednie do zapewnienia rentowności banku oraz rozwiano wątpliwości wyrażone w decyzji o wszczęciu postępowania.

7. WNIOSEK

- (92) Na podstawie powyższej oceny Komisja stwierdza, że wątpliwości wyrażone przez nią w decyzji o wszczęciu postępowania zostały rozwiązane. Pomoc państwa poddawana ocenie w przedmiotowej sprawie należy zatem uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc na restrukturyzację, którą Dania wdrożyła na rzecz Vestjysk Bank, uznaje się za zgodną z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu, z zastrzeżeniem dotrzymania zobowiązań wymienionych w załączniku.

⁽³³⁾ Docelowe wartości będą stosowane na poziomie portfela w przypadku klientów będących konsumentami, natomiast w przypadku klientów będących przedsiębiorstwami będą one stosowane na poziomie indywidualnej relacji z danym klientem.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Danii.

Sporządzono w Brukseli dnia 18 lipca 2017 r.

W imieniu Komisji
Margrethe VESTAGER
Członek Komisji

ZAŁĄCZNIK

PODSTAWOWE USTALENIA (SPRAWA SA.34720) DANIA – PLAN RESTRUKTURYZACJI BANKU VESTJYSK BANK

1. KONTEKST

Królestwo Danii („Dania”) zapewnia, by Vestjysk Bank A/S („Vestjysk” lub „bank”) wdrożył plan restrukturyzacji przedłożony dnia 14 czerwca 2017 r.

Dania przedstawia niniejszym następujące zobowiązania („zobowiązania”), które stanowią integralną część przedmiotowego planu restrukturyzacji.

Zobowiązania stają się skuteczne w dniu przyjęcia przez Komisję Europejską („Komisja”) decyzji zatwierdzającej plan restrukturyzacji („decyzja”).

Treść zobowiązań interpretuje się w świetle decyzji w ogólnych ramach prawnych Unii i w odniesieniu do rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 ⁽¹⁾.

Dania zapewnia podjęcie przez bank Vestjysk środków koniecznych do właściwego i pełnego wykonania niniejszych zobowiązań do zakończenia okresu restrukturyzacji.

2. DEFINICJE

Do celów niniejszych zobowiązań następujące terminy mają następujące znaczenie:

1. **Kluczowy region:** region Jutlandii.
2. **Decyzja:** decyzja Komisji zezwalająca na środek pomocy państwa i zatwierdzająca plan restrukturyzacji banku Vestjysk w sprawie SA.34720 z dnia [wstawić datę].
3. **Data wejścia w życie:** data przyjęcia decyzji.
4. **Wskaźnik finansowania:** stosunek udzielonych kredytów do stabilnego finansowania w formie kapitału obrotowego z wyjątkiem obligacji, których rezydualny termin zapadalności jest krótszy niż jeden rok.
5. **LCR:** wskaźnik pokrycia wpływów netto.
6. **Pełnomocnik ds. monitorowania:** jedna osoba fizyczna lub prawna lub ich większa liczba, niezależna od banku Vestjysk, zatwierdzona przez Komisję i mianowana przez bank Vestjysk, zobowiązana do monitorowania wykonywania zobowiązań przez bank Vestjysk.
7. **Plan restrukturyzacji:** plan restrukturyzacji banku Vestjysk (biznesplan zaktualizowany i przedłożony Komisji w czerwcu 2017 r.) zatwierdzony decyzją.
8. **ROE:** stopa zwrotu z kapitału własnego po opodatkowaniu.
9. **ROE na poziomie klienta:** ROE przed opodatkowaniem na poziomie relacji z klientem obliczona na podstawie ceny transferowej finansowania proporcjonalnej do kosztu finansowania dopasowania zapadalności i skorygowana o koszty ryzyka. Obliczenie to obejmuje średnią ważoną wolumenem wszystkich kredytów udzielonych jednemu klientowi; można również uwzględnić inne transakcje handlowe lub inną działalność bankową, za które pobiera się opłaty, przyczyniające się do rentowności relacji z tym samym klientem, tak aby nowy kredyt mógł generować niższy zwrot, jeżeli jest kompensowany przychodami z innych transakcji handlowych lub innej działalności bankowej, za które pobiera się opłaty.
10. **Państwowe instrumenty hybrydowe:** obligacje podporządkowane subskrybowane przez Danię (w języku duńskim: *hybrid kernekapital udstedt under bankpakke II*).

Do celów zobowiązań terminy użyte w liczbie pojedynczej oznaczają także liczbę mnogą (i odwrotnie), chyba że zobowiązania przewidują inaczej.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 248 z 24.9.2015, s. 9).

3. INFORMACJE OGÓLNE

- 3.1. Dania zobowiązuje się do zapewnienia pełnego wykonania zobowiązań podczas wdrażania okresu restrukturyzacji.
- 3.2. Okres restrukturyzacji kończy się w dniu 31 grudnia 2018 r., pod warunkiem że bank Vestjysk osiągnie ROE w wysokości [7–11] % na podstawie zbadanego ostatecznego rocznego sprawozdania finansowego za 2018 r.; jeżeli ROE w takiej wysokości nie zostanie osiągnięta w 2018 r., przedmiotowy okres kończy się w dniu 31 grudnia 2019 r. na podstawie sprawozdania końcowego sporządzonego przez pełnomocnika ds. monitorowania dotyczącego zobowiązań mających zastosowanie w tym roku. Zobowiązania mają zastosowanie w okresie restrukturyzacji, o ile nie postanowiono inaczej.

4. RESTRUKTURYZACJA BANKU VESTJYSK: KAPITALIZACJA I RÓWNOWAŻENIE STRUKTURY PORTFELA KREDYTOWEGO

- 4.1. Vestjysk w całym okresie restrukturyzacji utrzymuje kapitał w wysokości przekraczającej co najmniej (i) 2 % jego łącznej ekspozycji na ryzyko; oraz (ii) kwotę 325 mln DKK przekraczającą kwotę potrzeby w zakresie wypłacalności oraz wymogu połączonego bufora zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi.
- 4.2. Vestjysk w całym okresie restrukturyzacji spełnia następujące wymogi dotyczące płynności:
- Vestjysk utrzymuje wskaźnik pokrycia wpływów netto na poziomie co najmniej 100 %, zmierzony zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi,
 - Vestjysk utrzymuje poziom pokrycia nadmiernych wpływów netto na poziomie co najmniej 50 % wymogu pokrycia wpływów netto zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi,
 - Vestjysk utrzymuje wskaźnik finansowania na poziomie maksymalnie 1, zmierzony zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi.
- 4.3. Wielkość bilansu banku Vestjysk za 2017 r. nie jest wyższa niż za 2016 r. i (w stosownych przypadkach) nie przekracza kwoty 20 300 mln DDK w 2018 r. i kwoty 21 000 mln DDK w 2019 r.
- 4.4. Vestjysk równoważy wierzytelności w okresie restrukturyzacji w następujący sposób:
- Wierzytelności netto, w tym gwarancje udzielone sektorowi nieruchomości, nie przekraczają w żadnym momencie 25 % całkowitej kwoty wierzytelności netto (kredytów udzielonych klientom), w tym gwarancji.
- 4.5. Wierzytelności netto zmierzone jako średnie wierzytelności netto rocznie posiadane w sektorze rolnictwa, łowiectwa, leśnictwa i rybołówstwa dnia 31 grudnia każdego roku nie przekraczają udziału w łącznej kwocie wierzytelności netto na dzień 31 grudnia 2016 r. (tj. 20 % całkowitej kwoty kredytów udzielonych klientom, jak zdefiniowano powyżej), jeżeli tego rodzaju nadwyżka wierzytelności netto jest wynikiem udzielenia kredytów nowych klientom lub zwiększenia zakresu udzielania takich kredytów istniejącym klientom i w zakresie, w jakim ma to miejsce.
- 4.6. Vestjysk nie udziela klientom nowych kredytów poza kluczowym regionem, chyba że klient zapewnia własne finansowanie w wysokości co najmniej [35–45] %, a kredyt jest zabezpieczony. Vestjysk nie udziela nowych kredytów w odniesieniu do aktywów znajdujących się poza terytorium Danii.

4.7. Duże ekspozycje:

Vestjysk nie może przyjmować żadnych ekspozycji na ryzyko kredytowe związanych z nowymi klientami, jeżeli którakolwiek tego rodzaju ekspozycji sama stanowi ponad 10 % łącznego kapitału w danym czasie.

5. ŚRODKI DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA I ŁAD KORPORACYJNY

- 5.1. Zakaz nabywania: Vestjysk nie nabywa jakichkolwiek udziałów w jakimkolwiek przedsiębiorstwie – ani w formie aktywów, ani przekazania udziałów. Odnośny zakaz nabywania dotyczy zarówno przedsiębiorstw, które mają formę prawną spółki, jak i każdego pakietu aktywów, który tworzy przedsiębiorstwo.

(i) **Zwolnienie:** Vestjysk może nabywać udziały w przedsiębiorstwach, pod warunkiem że:

- a) cena zakupu zapłacona przez bank Vestjysk z tytułu jakiegokolwiek nabycia jest mniejsza niż 0,01 % wielkości bilansu ⁽¹⁾ banku Vestjysk na dzień wejścia w życie ⁽²⁾; oraz

⁽¹⁾ Wyjaśnienie: do celów niniejszego zobowiązania wielkość bilansu jest równa łącznej kwocie aktywów banku Vestjysk Bank.

⁽²⁾ Wyjaśnienie: w przypadku zatwierdzenia przez Komisję zniesienia zakazu nabywania bilans banku Vestjysk Bank na dzień wejścia w życie zobowiązań oblicza się z uwzględnieniem aktywów nabytych podmiotów lub nabytych aktywów na dzień nabycia.

- b) łączna cena zakupu zapłacona przez bank Vestjysk z tytułu wszystkich takich transakcji nabycia począwszy od daty wejścia w życie do końca okresu restrukturyzacji jest mniejsza niż 0,025 % wielkości bilansu banku Vestjysk na dzień wejścia w życie;
- c) nabycie wynika bezpośrednio z zaciągniętych uprzednio (przed przyjęciem niniejszej decyzji) zobowiązań umownych wobec osób trzecich lub zobowiązań regulacyjnych lub jest wymagane zgodnie z prawomocną i wiążącą decyzją organu publicznego dotyczącą banku Vestjysk.
- (ii) **Działalność nieobjęta zakazem nabywania:** Zakaz nabywania nie obejmuje transakcji nabycia, które (i) mają miejsce w ramach zwykłej działalności bankowej w zakresie zarządzania istniejącymi roszczeniami wobec przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym konwersji istniejącego długu na instrumenty kapitałowe; lub (ii) w ramach zwykłych operacji skarbcowych.
- 5.2. Reklamowanie: Vestjysk nie może wykorzystywać przyznania środków pomocy lub jakichkolwiek korzyści wynikających z tych środków pomocy do celów reklamowych.
6. RESTRUKTURYZACJA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM PRZEZ VESTJYSK BANK
- 6.1. Bank będzie w dalszym stopniu udoskonalać i centralizować zarządzanie ryzykiem w odniesieniu do swoich głównych klientów, tworząc scentralizowany departament bankowości dla przedsiębiorstw.
- 6.2. Całkowita wysokość stałych kosztów operacyjnych (kosztów personelu, oddziałów, kosztów administracyjnych i innych kosztów operacyjnych) oraz kosztów amortyzacyjnych banku Vestjysk nie przekracza kwoty [435–475] mln DKK w 2017 r., kwoty [420–460] mln DKK w 2018 r. oraz kwoty [405–445] mln DKK w 2019 r. (w stosownych przypadkach) (przy czym kwoty te należy zwiększyć o kwoty wynikające z dodatkowych wymogów nałożonych na bank Vestjysk zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawodawczymi lub wykonawczymi, w tym – bez ograniczeń – podatek od wynagrodzeń (w języku duńskim: *lønsumsafgift*)).
7. SPŁATA NA RZECZ PAŃSTWA
- 7.1. Vestjysk w całości umarza swoje państwowe instrumenty hybrydowe wraz z wszelkimi odsetkami naliczonymi zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie.
8. ZOBOWIĄZANIA W ZAKRESIE POLITYK KREDYTOWYCH I CENOWYCH
- 8.1. Vestjysk:
- 8.1.1. W latach 2017, 2018 oraz 2019 (w stosownych przypadkach) przedstawi pełnomocnikowi ds. monitorowania sprawozdanie w formie załączonej do niniejszej decyzji wykazujące rozkład ROE przed opodatkowaniem klientów banku będących przedsiębiorstwami (obejmujących wszystkie MŚP) oraz – w przypadku klientów będących konsumentami – średnie zyski brutto ze stopniami jakości kredytowej, jak wskazano w sekcji 8.1.6.
- 8.1.2. W 2018 r. oraz w stosownych przypadkach w 2019 r. przygotowuje strategię, w której wykaże, w jaki sposób zwiększona zostanie rentowność relacji z klientem banku. Tego rodzaju strategia musi być w wystarczający sposób szczegółowa, przy czym należy w niej między innymi wyjaśnić docelowe segmenty klientów, proponowane środki na rzecz zwiększenia dochodów (w tym możliwość zakończenia niesatysfakcjonujących relacji z klientem).
- 8.1.3. W 2018 r. będzie wyceniać każdy nowy kredyt (przy czym za nowy kredyt uznaje się każde nowe przedsiębiorstwo niezwiązane z istniejącą transakcją), stosując właściwe narzędzie wewnętrznej wyceny lub – w przypadku ekspozycji klienta będącego konsumentem – korzystając z odpowiednich wewnętrznych wytycznych dotyczących wyceny oraz wykazując w sposób scentralizowany, że wytyczne dotyczące wyceny wspierają średnie zyski brutto w przeliczeniu na klienta w wysokości co najmniej [2 800–3 300] DKK na podstawie znormalizowanej rodziny modelowej. Wycena nowych kredytów udzielanych klientom będącym przedsiębiorstwami zostanie uznana za odpowiednią, jeżeli nowy kredyt przyczyni się do osiągnięcia dodatniej ROE na poziomie klienta w wysokości co najmniej [8–12] % przed opodatkowaniem w 2018 r.
- 8.1.4. Od 2019 r. (w stosownych przypadkach) będzie zapewniać, by – w granicach wyznaczonych w przepisach – każda relacja z klientem (a nie tylko nowe kredyty) była wyceniana zgodnie z klauzulą 8.1.3 powyżej. Niewykazanie dodatniej ROE na poziomie klienta w wysokości co najmniej [8–12] % przed opodatkowaniem w odniesieniu do relacji z indywidualnym klientem będącym przedsiębiorstwem przekraczającej ekspozycję w wysokości [2,2–2,7] mln DKK w chwili wyceny doprowadzi do wzrostu liczby wniosków kredytowych przedkładanych zarządowi do formalnego zatwierdzenia w drodze uzasadnionej decyzji.

Jeżeli łączna kwota wyjątków w odniesieniu do wszystkich relacji z klientami będącymi przedsiębiorstwami, niezależnie od ich rozmiaru, którzy nie osiągną wspomnianej stopy progowej, przekracza [2–3] % zbadanej ekspozycji kredytowej netto banku (na koniec poprzedniego roku obrotowego) w danym roku obrotowym, Vestjysk w granicach wyznaczonych w przepisach: (i) w odniesieniu do klientów będących przedsiębiorstwami – zapewnia zmniejszenie ekspozycji kredytowej netto klientów będących przedsiębiorstwami, którzy nie osiągną wspomnianej stopy progowej, o [18–25] % w porównaniu z poprzednim rokiem obrotowym; oraz (ii) w odniesieniu do klientów będących konsumentami – zapewnia wzrost średnich zysków brutto o [4–8] %, z obecnego poziomu [2 800–3 300] DKK do minimalnego poziomu [2 800–3 300] DKK.

- 8.1.5. Do celów tych obliczeń dotyczących klientów będących przedsiębiorstwami w przypadku nowych kredytów prowadzona będzie dokumentacja kredytowa, w której wskazywać się będzie obliczoną przed zawarciem umowy ROE na poziomie klienta w odniesieniu do poszczególnych kredytów albo innych istniejących ekspozycji w odniesieniu do danego klienta z uwzględnieniem transakcji handlowych lub działalności bankowej, za które pobiera się opłaty. W przypadku wyżej wspomnianych nowych kredytów prowadzona będzie dokumentacja kredytowa, w której wskazywać się będzie tego rodzaju obliczoną przed zawarciem umowy ROE na poziomie klienta w chwili podjęcia decyzji w sprawie udzielenia kredytu oraz dla każdego kolejnego roku obrotowego.
- 8.1.6. Umowy kredytowe nieobjęte wspomnianym systemem polityki cenowej: przypadki restrukturyzacji (jakość kredytowa (w języku duńskim: *udlânsbonitet*) stopnia 1 lub 2c zgodnie z ogólnym systemem klasyfikacji klientów Duńskiego Urzędu Nadzoru Finansowego), w odniesieniu do których sporządzono plan restrukturyzacji lub plan naprawy (w języku duńskim: *kredithandlingsplan*), oraz wszystkie transakcje na rynku pieniężnym.
9. MECHANIZM DOSTOSOWAWCZY
- 9.1. W przypadku nieosiągnięcia celów określonych w sekcji 4.3 w danym roku w związku ze zdarzeniami warunkowymi pozostającymi poza kontrolą banku oraz jeżeli różnica pomiędzy rzeczywistymi wynikami a wynikami docelowymi przekroczy wartość 7 %, Dania przedstawia Komisji wniosek zawierający uzasadnienie oraz działania naprawcze w celu zapewnienia osiągnięcia celów w przyszłości lub odpowiedniego odszkodowania lub wniosek, w którym proponuje alternatywne działania służące osiągnięciu tych samych pierwotnych celów, których nie udało się osiągnąć.

10. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

- 10.1. Dania zapewnia stałe monitorowanie pełnego i prawidłowego wdrażania planu restrukturyzacji oraz pełnej i prawidłowej realizacji wszystkich zobowiązań zawartych w niniejszym dokumencie zawierającym podstawowe ustalenia.
- 10.2. Pełnomocnik ds. monitorowania przedstawia Komisji półroczne sprawozdania dotyczące zmian zachodzących w planie restrukturyzacji i wyżej wspomnianych zobowiązań aż do końca okresu restrukturyzacji. Sprawozdawcze dni odniesienia w przypadku półrocznej sprawozdawczości wypadają w dniach 31 grudnia i 30 czerwca. Sprawozdania półroczne przekazuje się w terminie 2 miesięcy od sprawozdawczych dni odniesienia w każdym roku w okresie restrukturyzacji. Ostateczne sprawozdanie za sprawozdawczy dzień odniesienia 31 grudnia 2019 r. (w stosownych przypadkach) obejmuje cały rok 2019.

11. PEŁNOMOCNIK DS. MONITOROWANIA

- 11.1. Dania mianuje pełnomocnika ds. monitorowania, którego zadaniem jest składanie Komisji sprawozdań dotyczących wykonywania zobowiązań przez Danię i bank.
- 11.2. Pełnomocnik ds. monitorowania jest niezależny od banku oraz posiada niezbędne kwalifikacje do sprawowania swojego mandatu, np. jako bank inwestycyjny, konsultant lub biegły rewident, a także nie pozostaje w konflikcie interesów poprzez sprawowanie swojego mandatu.
- 11.3. Pełnomocnik otrzymuje wynagrodzenie od banku w sposób pozostający bez uszczerbku dla niezależnego i skutecznego sprawowania mandatu.

Mianowanie pełnomocnika ds. monitorowania

- 11.4. Nie później niż w terminie czterech tygodni od dnia wejścia w życie Dania przedkłada Komisji do zatwierdzenia listę dwóch lub więcej osób proponowanych przez Danię na stanowisko pełnomocnika ds. monitorowania ze wskazaniem, którą z tych osób Dania preferuje. Wniosek zawiera informacje umożliwiające Komisji sprawdzenie, czy proponowany pełnomocnik spełnia wymogi określone powyżej, oraz uwzględnia:
- (i) pełne warunki wnioskowanego mandatu, które obejmują wszystkie postanowienia konieczne do umożliwienia pełnomocnikowi wykonywania obowiązków zgodnie z niniejszymi zobowiązaniami;
 - (ii) zarys planu prac opisujący sposób, w jaki pełnomocnik ds. monitorowania zamierza wykonywać przydzielone mu zadania.

- 11.5. Komisja wedle własnego uznania podejmuje decyzję o zatwierdzeniu bądź odrzuceniu proponowanych pełnomocników oraz o zatwierdzeniu proponowanego mandatu z zastrzeżeniem wprowadzenia wszelkich zmian, które uzna za konieczne, aby pełnomocnik mógł wypełnić swoje obowiązki. W przypadku zatwierdzenia tylko jednej osoby lub instytucji Dania mianuje tę osobę lub instytucję pełnomocnikiem lub sprawi, że taka osoba lub instytucja zostanie mianowana, zgodnie z mandatem zatwierdzonym przez Komisję. W przypadku zatwierdzenia więcej niż jednej osoby lub instytucji Dania ma prawo mianowania pełnomocnika spośród zatwierdzonych osób lub instytucji. Pełnomocnik zostaje mianowany w ciągu jednego tygodnia od zatwierdzenia jego kandydatury przez Komisję zgodnie z mandatem zatwierdzonym przez Komisję.
- 11.6. W przypadku odrzucenia wszystkich kandydatów na pełnomocnika Dania przedstawia co najmniej dwie kolejne osoby lub instytucje w terminie jednego tygodnia od otrzymania informacji o odrzuceniu.
- 11.7. W przypadku odrzucenia przez Komisję wszystkich kolejnych kandydatów na pełnomocnika Komisja wyznacza pełnomocnika, którego Dania mianuje lub którego mianowanie nakazuje, zgodnie z zatwierdzonym przez Komisję mandatem pełnomocnika.

Zadania i obowiązki pełnomocnika ds. monitorowania

- 11.8. Pełnomocnik przyjmuje określone dla niego obowiązki w celu zapewnienia wykonania zobowiązań. Komisja może – z urzędu lub na wniosek pełnomocnika, Danii lub banku – wydawać pełnomocnikowi wszelkie polecenia lub instrukcje w celu zapewnienia wykonania zobowiązań. Bank ani Dania nie są uprawnieni do wydawania instrukcji pełnomocnikowi.
- 11.9. Pełnomocnik ds. monitorowania:
- (i) przedstawia Komisji propozycję szczegółowego planu prac zawierającego opis zamierzonego sposobu monitorowania wykonywania zobowiązań. Sprawozdanie należy złożyć najpóźniej do dnia 31 grudnia 2017 r.;
 - (ii) monitoruje wykonywanie zobowiązań, składając sprawozdania kwartalne;
 - (iii) proponuje takie środki, jakie pełnomocnik ds. monitorowania uzna za niezbędne w celu zapewnienia wykonywania zobowiązań przez bank i Danię.

Zadania i obowiązki Danii oraz banku

- 11.10. Bank zapewnia i dopilnowuje, by jego doradcy zapewnili pełnomocnikowi ds. monitorowania wszelką współpracę, pomoc, wszelkie wsparcie w zakresie zarządzania i wsparcie administracyjne oraz wszelkie informacje, jakich pełnomocnik ds. monitorowania może w zasadny sposób wymagać do wykonywania swoich zadań.

Zastąpienie, zwolnienie i ponowne mianowanie pełnomocnika

- 11.11. Jeżeli pełnomocnik przestanie wykonywać swoje funkcje na mocy zobowiązań lub z jakiegokolwiek innego należytego powodu, w tym z powodu narażenia pełnomocnika na konflikt interesów:
- 11.12. Komisja może, po wysłuchaniu pełnomocnika ds. monitorowania, zażądać od Danii jego zastąpienia; lub
- 11.13. Dania może, za uprzednią zgodą Komisji, zastąpić pełnomocnika.
- 11.14. Jeśli pełnomocnik zostanie zwolniony, można od niego wymagać, by dalej pełnił swoją funkcję do momentu mianowania nowego pełnomocnika, któremu pełnomocnik przekazuje w całości wszystkie istotne informacje. Nowego pełnomocnika ds. monitorowania mianuje się zgodnie z procedurą określoną w klauzulach 11.4–11.7.
- 11.15. Oprócz zwolnienia pełnomocnik przestaje sprawować swoją funkcję dopiero po zwolnieniu go z obowiązków przez Komisję, po wykonaniu wszystkich zobowiązań, które powierzono pełnomocnikowi. Komisja może jednak w dowolnym momencie zażądać ponownego mianowania pełnomocnika, jeżeli w późniejszym terminie okaże się, że właściwe środki zaradcze mogły nie zostać odpowiednio i w pełni wdrożone.
-